

Disseny i elaboració de l'activitat d'educació ambiental *Els tresors de l'Anella Verda de Berga*

Ajuntament de Berga

Desembre de 2025

Núm. expedient SAP: 2025/0034066

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Acció Climàtica

Aprèn Serveis Ambientals, SL

Èric Castillo Nevado

Jordi Enèriz Paredes

93 842 93 61

apren@apren.cat

ÍNDEX

ÍNDEX	2
1 RESUM EXECUTIU	3
2 CONTEXTUALITZACIÓ	4
3 OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE	7
4 METODOLOGIA D'ELABORACIÓ	9
5 DESCRIPCIÓ DEL RECURS	10
6 INCIDÈNCIES DETECTADES	41
7 ELEMENTS MATERIALS NECESSARIS	42
8 FONTS CONSULTADES	43

1 | RESUM EXECUTIU

El projecte **Disseny i elaboració de l'activitat d'educació ambiental *Els Tresors de l'Anella Verda de Berga*** que es desenvolupa en aquest document consta d'aquests continguts:

2 | CONTEXTUALITZACIÓ: que presenta les característiques de l'Anella Verda de Berga i el recurs divulgatiu i lúdic dels *Tresors de l'Anella Verda de Berga*.

3 | OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE: identifica els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) amb els quals es relaciona el recurs divulgatiu que projecta aquest informe.

4 | METODOLOGIA D'ELABORACIÓ: comenta breument el procediment de treball seguit per a fer realitat aquest projecte.

5 | DESCRIPCIÓ DEL RECURS: detalla la selecció feta dels *Tresors* de tots els trams i radials de l'Anella Verda de Berga i les proves associades de cada punt.

6 | INCIDÈNCIES DETECTADES: incorpora els errors o insuficiències en el marcatge actual dels trams i radials de l'Anella Verda.

7 | ELEMENTS MATERIALS NECESSARIS: explica els elements infraestructurals necessaris per fer realitat *Els tresors de l'Anella Verda*.

8 | FONTS CONSULTADES: relaciona les referències bibliogràfies i webliogràfiques dels documents consultats.

2 | CONTEXTUALITZACIÓ

L'Anella Verda de Berga és un camí de traçat circular al voltant de la vila de Berga. Està format per 7 segments perimetrals, que anomenem trams, i 6 camins radials que s'inicien a la trama urbana del nucli urbà de Berga i que enllacen amb els trams esmentats que conformen el perímetre de l'anella. Actualment l'Anella Verda està senyalitzada amb rètols que identifiquen el tram i les radials.

Relació dels trams:

- T1: Via Verda (4,83 km)
- T2: Tram del Bosc de Berga (5,65 km)
- T3: Tram del Serrat de Fullaracs-Fumanya (2,66 km)
- T4: Tram del Camí de Garreta (0,89 km)
- T5: Tram del Polígon industrial de Berga (1,20 km)
- T6: Tram de la Serra de Noet (3,17 km)
- T7: Tram del Camí de Sant Elies (2,86 km)

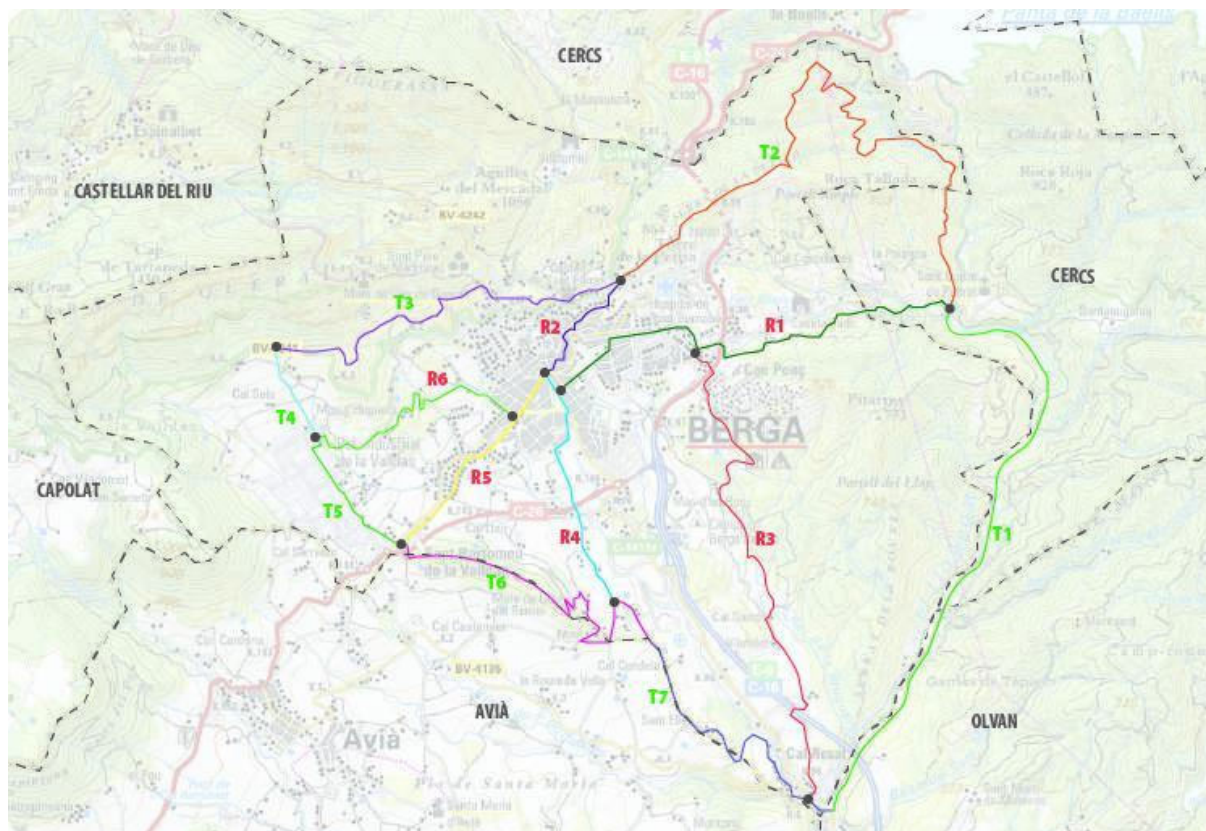
Relació de les radials:

- R1: Radial de Pedret (3,42 km)
- R2: Radial del Castell de Berga (1,31 km)
- R3: Radial del Mas d'en Bosch (4,15 km)
- R4: Radial del Camí Ral de Barcelona (1,91 km)
- R5: Radial del Camí Ral de Cardona (1,69 km)
- R6: Radial del Mas d'Huguets (2,18 km)

Exemple de l'actual senyalització de l'Anella Verda de Berga.

En el mapa de la pàgina següent es representa l'Anella Verda i els trams i les radials que la conformen.

L'any 2021 l'Ajuntament de Berga va accedir a un ajut atorgat per la Diputació de Barcelona per redactar el **Projecte d'Educació Ambiental per a l'Anella Verda de Berga**. L'objectiu d'aquest informe era esbossar un conjunt de propostes en l'àmbit de la divulgació, l'educació i la sensibilització per donar a conèixer els valors de l'Anella Verda des d'una mirada diversa i holística: la vegetació del territori, el seu poblament faunístics, la història local, l'aprofitament local dels recursos, el paisatge i les seves transformacions, el patrimoni històrico-artístic...

Així, les propostes del **Projecte d'Educació Ambiental per a l'Anella Verda de Berga** responien a la voluntat d'atendre, tal com el propi projecte indicava, en la consecució d'aquests objectius:

1. Posar en valor el paisatge i els elements naturals i històrics que conformen l'entorn de Berga.
2. Reforçar l'activitat educativa que s'ofereix des dels centres de primària i secundària de Berga, a través d'uns recorreguts accessibles, segurs, amb centres d'interès identificats i diversos, adaptats a cada nivell educatiu.
3. Millorar el coneixement de la població de Berga vers el seu patrimoni natural i humà immediat, fent de l'Anella Verda un nou faristol que ajudi a la correcta lectura del patrimoni paisatgístic del poble, al coneixement de valors naturals de la zona, al reconeixement de part del seu patrimoni històric i, en definitiva, de la pròpia història.
4. Sensibilitzar la població davant la necessitat d'unes relacions més respectuoses amb l'entorn.
5. Reforçar les propostes turístiques del municipi fent-lo especialment atractiu per a grups familiars especialment interessats en el lleure de natura.
6. Estimular la participació de la ciutadania en la millora del medi a partir de l'organització de propostes participatives obertes al conjunt de la ciutadania i/o als grups escolars.

Una de les propostes que recollia el **Projecte d'Educació Ambiental per a l'Anella Verda de Berga** era ***Els Tresors de l'Anella Verda***, un recurs permanent de descoberta de l'Anella Verda inspirat en la geocerca (*geocaching*), i que tindria com a públic objectiu grups familiars i d'amistats. ***Els Tresors de l'Anella Verda*** proposa trobar resposta a diversos enigmes relacionats amb el territori i plantejats pel ***Mapa dels Tresors de l'Anella Verda***. Per trobar la solució als enigmes, els participants de l'activitat hauran de fer un determinat fragment de l'Anella, on hi trobaran l'explicació (*el tresor*) que resol l'enigma. Aquests tresors serien uns codis QR impresos en plaques que estarien fixades, per exemple, a estakes baixes discretes. En activar el QR s'obtindrà la resposta a l'enigma plantejat. El ***Mapa dels Tresors de l'Anella Verda*** ajudarà a localitzar el *tresor* en qüestió, donant pistes que facilitin la seva localització, tot i que també facilitarà les coordenades GPS del QR, per si les pistes fossin insuficients. ***Els Tresors de l'Anella Verda*** obliga a venir diversos dies per trobar tots els *tresors* (QR). Si un grup ho aconsegueix, serà premiat amb un petit obsequi proporcionat per l'Ajuntament de Berga.

Aquest informe desenvolupa, concreta i detalla el recurs divulgatiu ***Els Tresors de l'Anella Verda*** perquè pugui ser implementat i sigui del tot operatiu.

3 | OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

L'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible (ODS) marcada per l'Assemblea General de les Nacions Unides té com a objectius genèrics l'erradicació de la pobresa, la lluita contra la desigualtat i la injustícia i posar fre al canvi climàtic.

Amb el projecte ***Els Tresors de l'Anella Verda***, el municipi s'implicarà en la consecució de diversos objectius de desenvolupament sostenible, en particular els objectius ODS 4 (*Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom*), 11 (*Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilients i sostenibles*), 15 (*Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la biodiversitat*). A continuació, i per a cadascun dels ODS citats, s'indiquen quines accions poden fer-se des dels ens locals per treballar en aquesta línia:

OBJECTIU 4. Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom

- Impulsar programes d'educació per a la sostenibilitat en l'educació no formal (àmbit socioeducatiu, ocupacional, cultural i de lleure) i informal (mitjans de comunicació, acció comunitària, etc.).

OBJECTIU 11. Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilients i sostenibles

- Fomentar la corresponsabilitat de la ciutadania (fent especial atenció als col·lectius més vulnerables) en la planificació del desenvolupament urbà.
 - Integrar el patrimoni natural i cultural en el desenvolupament urbà.
-

OBJECTIU 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la biodiversitat

- *Promoure la conservació i la millora del patrimoni natural del municipi i evitar la pèrdua d'espècies i hàbitats.*
 - *Augmentar el coneixement dels parcs i altres espais verds municipals mitjançant itineraris botànics, propostes educatives, guies, etc.*
 - *Identificar les espècies que requereixen un suport especial i emprendre accions per protegir-les.*
-

4 | METODOLOGIA D'ELABORACIÓ

Per a desenvolupar el recurs ***Els Tresors de l'Anella Verda*** s'han recorregut totalment els trams i les radials que conformen l'Anella Verda. Mentre es seguia aquest traçat s'identificaven els elements naturals, paisatgístics o històrics que fossin especialment rellevants i que permetessin un acostament al patrimoni natural i humà dels entorns de Berga. Aquests elements que s'han considerat suficientment suggeridors per a una prova, es fotografiaven i georeferenciaven, anotant també quina es considerava la ubicació preferent per a situar el QR corresponent.

Quan s'ha disposat del llistat de tots els punts d'interès de trams i radials a partir dels quals pensar un ***Tresor*** del recurs, s'ha fet una tasca de documentació per ampliar, sobretot, els coneixements dels elements humans seleccionats. A l'apartat 9 | DOCUMENTS CONSULTATS, es referencien tots els documents consultats, principalment pàgines web i documents en format pdf accessibles a la xarxa.

Encara que no formava part de l'encàrrec, s'ha considerat necessari dedicar un apartat (6 | INCIDÈNCIES DETECTADES) que recull totes els problemes d'insuficient, nul·la o errònia senyalització de l'Anella Verda que s'han trobat, però també altres problemes detectats a l'Anella Verda o al material que ja té dissenyat l'Ajuntament de Berga en relació a l'Anella Verda.

5 | DESCRIPCIÓ DEL RECURS

Els Tresors de l'Anella Verda és una proposta autoguiada i operativa tot l'any, a l'abast de tothom que vulgui descobrir de forma lúdica el paisatge, el patrimoni i l'entorn natural de Berga. Tot i que la vocació dels ***Tresors de l'Anella Verda*** és familiar i per a totes les edats, caldrà una certa facilitat per interpretar correctament la cartografia i per orientar-se adequadament. Tanmateix, la completa senyalització actual de l'Anella Verda fa pràcticament impossible no seguir la traça correcta a seguir. Els participants hauran de recórrer els trams i radials de l'Anella Verda de Berga i al llarg dels quals caldrà resoldre una sèrie d'enigmes plantejats al voltant d'elements patrimonials, històrics, naturals o paisatgístics que caldrà trobar i identificar caminant per l'Anella Verda.

Les persones que desitgin participar en ***Els Tresors de l'Anella Verda*** hauran de consultar o descarregar un document en format pdf que plantejarà uns enigmes localitzats a zones concretes de l'Anella Verda o a les seves radials. Aquest document serà el ***El Mapa dels Tresors de l'Anella Verda***. El Mapa plantejarà un nombre variable d'enigmes, amb vinculació al territori, i donarà informació aproximada d'on es troba la solució a aquests enigmes. La solució es presentarà en forma de codis QR impresos sobre plaques amagades al llarg del recorregut. Quan sigui possible, aquests QR estaran fixats a roques clavades al sòl o bé a altres suports que garanteixin la immobilitat i durabilitat de la placa on apareixerà el codi QR. Activant-lo, es coneixerà la solució al misteri que plantejava ***El Mapa dels Tresors de l'Anella Verda***. Si un participant troba tots els tresors en un termini d'un any i, per tant, aconsegueix totes les respostes, pot obtenir un petit obsequi que li seria lliurat a l'oficina de turisme. L'obsequi, per exemple, pot ser un producte alimentari típic de Berga, algun regal relacionat amb la Patum, etc.

Atès que l'Anella Verda i les seves radials amiden en conjunt més de 35 km de longitud, es proposa dividir el mapa complet de l'Anella Verda en 4 sectors que uneixen trams i radials pròximes. Únicament s'ha exclòs de la proposta la radial R2 pel seu traçat exclusivament urbà.

Agrupant trams i radials properes s'aconsegueix que la cartografia del ***Mapa dels Tresors de l'Anella Verda*** tingui detall suficient sense caldre que les dimensions físiques del mapa siguin massa grans. Així els 4 sectors de l'anella verda que es proposen en l'activitat són:

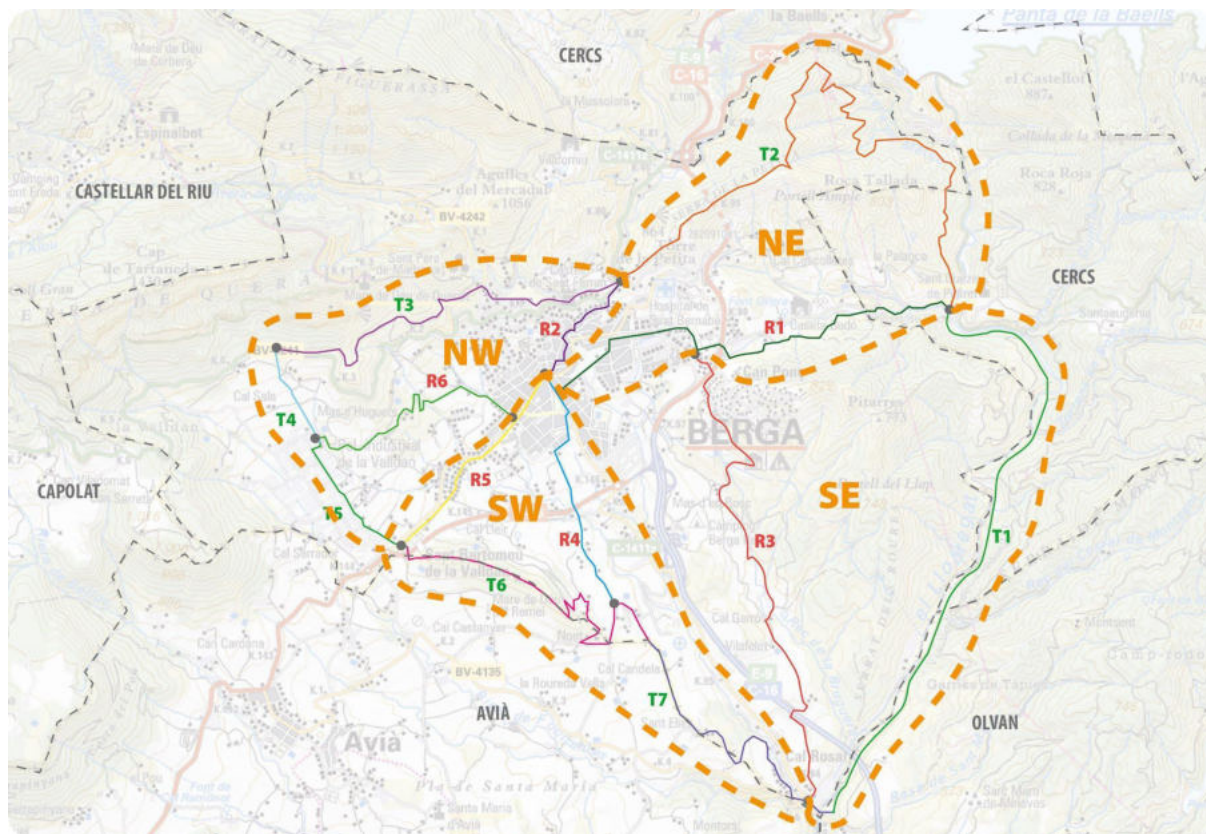
Sector NW, que inclou els trams T3, T4, T5 i les radials R2 i R6. Longitud total: 8,24 km

Sector NE, que inclou el tram T2 i la radial R1. Longitud total: 9,07 km

Sector SW, que inclou les radials R4 i R5, i els trams T6 i T7. Longitud total: 9,63 km

Sector SE, que inclou les radials R3 i el tram T1. Longitud total: 8,98 km

A la pàgina següent es mostren els agrupaments de trams i radials proposats per dissenyar ***Els Tresors de l'Anella Verda***.

En les pàgines següents es detalla en format de fitxes els **Tresors** (punts d'activitat) proposats. A continuació es comenta quina és la informació de cadascun dels camps d'aquestes fitxes.

Número de tresor i sector al que pertany	Codi: XX#XX aquest codi és l'usat a l'excel de dades adjunt
Tram / Radial	Tram (T) o Radial (R) i nom del camí en qüestió
Punt d'interès	Punt d'interès identificat en aquella ubicació
Text del Mapa dels Tresors	Text del Mapa dels Tresors que planteja l'enigma a resoldre i pistes per trobar el Tresor (codi QR).
Text del QR	Solució a l'enigma anterior accessible obrint el codi QR

Sector NW

Ordre dels Tresors descrits: plaça de la Creu > R2 > T3 > T4 > T5 > R6

Tresor 1 del sector NW		Codi: R2#01
Tram / Radial	R2 (Radial del castell de Berga)	
Punt d'interès	Portal de Santa Magdalena	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Aquesta era una de les 7 entrades de Berga ara fa 700 anys.</i>	
Text del QR	<i>El segle XIV Berga era una ciutat fortificada. Per creuar les muralles que defensaven la vila podies fer-ho per set portals diferents. Un d'ells era el portal de Santa Magdalena, que es deia així pel convent de Santa Magdalena que hi havia en aquest indret. El convent va ser enderrocat a les primeries del segle XVIII per exigències militars però el portal segueix dempeus: el tens davant.</i>	

Tresor 2 del sector NW		Codi: R2#02
Tram / Radial	R2 (Radial del castell de Berga)	
Punt d'interès	Safareig de la Pietat	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Ja no es fa servir. En el passat també va ser un important espai de socialització (i altaveu de mil tafaneries...).</i>	
Text del QR	<i>D'origen medieval, el safareig de la Pietat és un dels tres safareigs que resten a Berga. Van ser elements molt important per a la higiene de la població però també espais de socialització on es compartien notícies i xafarderies. S'hi feia la bugada... però també s'hi feia safareig.</i>	

Tresor 3 del sector NW		Codi: R2#03
Tram / Radial	R2 (Radial del castell de Berga)	
Punt d'interès	Molí de la Sal	
Text del Mapa dels Tresors	<i>En aquest esvelt edifici s'hi produïa farina utilitzant energia 100% renovable.</i>	
Text del QR	<i>Tens al davant el molí de la Sal. A la llinda de la porta que dona a la placeta de la Ciutat hi posa 1651, però segurament l'edifici és molt anterior. Es tracta d'un dels diversos molins que hi havia a dins de les muralles de Berga. Tots ells aprofitaven la força de l'aigua del riu Metge, que es desviava i es feia entrar a Berga a través de canalitzacions. No deixeu d'admirar la gran corriola de fusta que es conserva a la part posterior del molí de la Sal, amb la que es pujaven els sacs de sal o de gra a moldre.</i>	

Tresor 4 del sector NW		Codi: T3#01
Tram / Radial	T3 (Tram del Serrat de Fullaracs-Fumanya)	
Punt d'interès	Vistes de l'església de Sant Pere de Madrona	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Quan trobis els Tresor 4 veuràs un lloc on es mengen claus cada 29 de juny. Per cert, el Tresor és darrera un exemplar de Platanus x hispanica.</i>	
Text del QR	<i>Des d'aquest plàtan (Platanus x hispanica) observes l'església romànica de Sant Pere de Madrona, del segle XII, construïda a la carena on abans hi havia el castell de Madrona. Per Sant Pere s'hi celebra un aplec on es reparteixen unes curioses coques amb forma de clau.</i>	

Tresor 5 del sector NW		Codi: T3#04
Tram / Radial	T3 (Tram del Serrat de Fullaracs-Fumanya)	
Punt d'interès	Garric	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Fixa't en l'escut municipal de Garrigàs (Alt Empordà) i la Garriga (Vallès Oriental). Ara saps prop de quin arbust s'amaga el tresor i com es diu aquest arbust.</i> [imatges dels escuts municipals de Garrigàs i la Garriga]	
Text del QR	<i>El garric (Quercus coccifera) és l'arbust que apareix als escuts d'aquests dos municipis. Pertany a la mateixa família que l'alzina i el seu fruit també és l'aglà, però les fulles, a diferència de les de l'alzina, són verdes i lluentes per ambdós costats. A l'Anella Verda els garrics abunden a vessants solells i, en general, a terrenys càlids i secs.</i>	

Tresor 6 del sector NW		Codi: T3#05
Tram / Radial	T3 (Tram del Serrat de Fullaracs-Fumanya)	
Punt d'interès	Vistes del Santuari de Queralt	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Segurament fa estona que t'has fixat en el santuari de la Pedra Alta. A quin santuari ens referim?</i>	
Text del QR	<i>Lògicament es tracta del conegut santuari de Queralt, que etimològicament vol dir Pedra (=quer) Alta (=alt). Aquest tram de l'Anella Verda recorre la falda d'aquest santuari, construït l'any 1444 i extraordinari mirador de la meitat sud de la comarca del Berguedà. Pujar-hi és una visita recomanadíssima per acabar de conèixer els entorns de la vila de Berga.</i>	

Tresor 7 del sector NW Codi: T3#06	
Tram / Radial	T3 (Tram del Serrat de Fullaracs-Fumanya)
Punt d'interès	Vistes de les cingleres i espadats de la serra de Queralt, on nidifica la gralla de bec vermell
Text del Mapa dels Tresors	<i>Desvia't momentàniament del recorregut de l'Anella Verda. Un corriol et durà a un petit pla on hi ha una senyera. Des d'aquest lloc podràs veure cap a un costat la plana de Berga, i a l'altre, la serra de Queralt, on hi fan el niu uns ocells sociables, de vols acrobàtics i plomatge negre. Aquest instrument ocell és la...</i> [foto d'una gralla (instrument musical) + foto de detall del bec d'una gralla de bec vermell]
Text del QR	<i>... gralla de bec vermell (Pyrrhonorax pyrrhonorax)! La paraula grega Pyrrhonorax vol dir corb vermell. Obvi!</i>

Tresor 8 del sector NW Codi: T3#07	
Tram / Radial	T3 (Tram del Serrat de Fullaracs-Fumanya)
Punt d'interès	Alzina
Text del Mapa dels Tresors	<i>El cor miner del Berguedà és dins del cor vegetal d'aquest arbre.</i>
Text del QR	<i>Aquests dos cors, són el carbó. Al Berguedà la mineria del carbó s'inicia el 1851 i s'allarga fins el 2007, quan tanca la darrera mina de carbó de la comarca i de tot Catalunya. Per altra banda, el carbó vegetal també ha estat un important combustible al llarg de la història i s'obtenia amb el carboneig, que era una combustió incompleta de llenya d'alzina (Quercus ilex), roure (Quercus sp.) o faig (Fagus sylvatica). Aquesta alzina que tens davant pot estar ben tranquil·la, a Catalunya avui dia el carboneig, com la mineria de carbó, forma part del passat.</i>

Tresor 9 del sector NW		Codi: T4#01
Tram / Radial	T4 (Tram del Camí de Garreta)	
Punt d'interès	Ramaderia	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Si fossis un boví assedegat, aquest seria el teu lloc.</i>	
Text del QR	<i>El passat agrícola i ramader es reviu a Berga cada setembre a la Fira de Santa Tecla, que se celebra d'ençà del segle XIV. Una de les seves protagonistes és la vaca bruna, una raça autòctona dels Pirineus catalans, de color bru, rústega i dòcil, orelles grosses i banyes blanques amb la punta negra. És la raça majoritària en producció de carn a Catalunya.</i>	

Tresor 10 del sector NW		Codi: T5#02
Tram / Radial	T5 (Polígon Industrial de Berga)	
Punt d'interès	Roure i vistes a la serra de Noet, punt de confluència de tres moments temporals: paisatge no alterat, paisatge transformat per l'agricultura i paisatge transformat per la indústria.	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Des del punt que has de trobar conflueixen tres moments històrics del paisatge de l'Anella Verda de Berga.</i>	
Text del QR	<i>Aquest exemplar de roure martinenc (Quercus pubescens) podria simbolitzar el passat sense alteracions humanes: el domini forestal, la Berga abans de ser Berga. Però al seu davant, uns camps ocupats antigament per les rouredes, representen la Berga agrícola del passat (i encara del present!). I just davant de tots ells, el polígon industrial i logístic que substitueix els camps que alhora substituïren els boscos. El paisatge es transforma per l'acció humana. Aconseguirem conciliar els usos necessaris del territori amb la salvaguarda dels seus valors naturals?</i>	

Tresor 11 del sector NW		Codi: R6#05
Tram / Radial	R6 (Radial mas d'Huguets)	
Punt d'interès	Llac del Serret	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Desvia't momentàniament de la R i arriba't a un autèntic paradís per a qualsevol amfibi.</i>	
Text del QR	<i>Les poblacions d'amfibis estan patint una reculada important a escala global. El canvi climàtic és un dels motius del seu declivi, però el més important és la pèrdua d'hàbitats. Així, protegir les zones humides és protegir els amfibis. La granota verda (Pelophylax perezi), la reineta (Hyla meridionalis), el tòtil (Alytes obstetricans) o el tritó verd (Triturus marmoratus) necessiten zones humides on alimentar-se i completar el seu desenvolupament. Teniu davant vostre el llac de Serret, un extraordinari exemple d'aquests ambients.</i>	

Tresor 12 del sector NW		Codi: R6#03
Tram / Radial	R6 (Radial mas d'Huguets)	
Punt d'interès	Om pedunculat	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Si doblegues pel nervi principal una fulla d'aquest arbre, descobriràs que les dues meitats no coincideixen. Si és així, tens el Tresor ben a prop!</i>	
Text del QR	<i>Pocs arbres tenen fulles que no siguin simètriques. Els oms en són uns d'ells. Aquest om és un exemplar d'om pedunculat (Ulmus laevis). Com la resta d'espècies d'oms, U. laevis produeix uns fruits amb una ala seca que deixa al centre la llavor. L'ala serveix perquè el vent la dispersi amb facilitat.</i>	

Tresor 13 del sector NW**Codi: R6#01**

Tram / Radial	R6 (Radial mas d'Huguets)
Punt d'interès	Robínia
Text del Mapa dels Tresors	<i>Hello! I am a North American tree but I really love the landscapes of the Anella Verda de Berga.</i>
Text del QR	<i>La robínia (Robinia pseudoacacia) és una espècie invasora que està envaint totes les zones atemperades del món. Va ser introduïda a Europa procedent dels Estats Units durant el segle XVII, amb finalitats ornamentals. És un arbre caducifoli, espinós i d'escorça molt esquerdada.</i>

Sector SW

Ordre dels Tresors descrits: plaça de la Creu > R5 > T6 > T7 > R4

Tresor 1 del sector SW		Codi: R5#01
Tram / Radial	R5 (Radial del Camí ral de Cardona)	
Punt d'interès	Església de Sant Bartomeu de la Valldan	
Text del Mapa dels Tresors	<i>No t'hi escarrassis: per aquesta porta no hi podràs entrar mai.</i>	
Text del QR	<i>La Valldan era un municipi independent fins que el 1970 va ser annexionat per Berga. En el terme de Valldan hi ha el santuari de Queralt i aquesta església, Sant Bartomeu de la Valldan. Es tracta d'un temple romànic del segle XII, amb diverses modificacions com la desaparició de l'absis el segle XX, per construir-hi la rectoria i aixecar-hi un campanar. Amb una de les reformes es va cegar la porta de migdia, la porta per on no hi podràs entrar mai.</i>	

Tresor 2 del sector SW		Codi: T2#01
Tram / Radial	T6 (Tram de la Serra de Noet)	
Punt d'interès	Camp de futbol del CE Berga	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Des d'aquí, el 14 de gener de 1976, hauríeu vist (amb un bon telescopi) el bon joc d'Artola, Neeskens, Marcial o Sotil.</i>	
Text del QR	<i>El 1976 Artola, Neeskens, Marcial i Sotil eren futbolistes del primer equip del Barça. El FC Barcelona i el Barça Atlètic es van enfrontar al camp del CE Berga el 14 de gener de 1976. Va ser un partit solidari per recaptar fons per a les famílies dels trenta miners que van morir el 3 de novembre en una explosió de grisú a la mina de la Consolació, a Fígols. El partit va ser tot un èxit i s'hi van recaptar mig milió de pessetes.</i>	

Tresor 3 del sector SW		Codi: T6#03
Tram / Radial	T6 (Tram de la Serra de Noet)	
Punt d'interès	Cecidis de roure	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Seràs capaç de trobar un roure amb qui podries jugar a bales?</i>	
Text del QR	<i>Existeix una petita vespa (Andricus kollari) que provoca un creixement anormal de branques dels roures quan hi pon els ous. Aquestes estructures s'anomenen gales o cecidis i tenen una forma de boleta de fusta. A dins la gala s'hi amaguen els ous de l'insecte, que s'hi desenvoluparan protegits. A Catalunya antigament la mainada les feia servir per jugar a bales. Aquest exemplar de roure en té algunes, les veus?</i>	

Tresor 4 del sector SW		Codi: T6#05
Tram / Radial	T6 (Tram de la Serra de Noet)	
Punt d'interès	Avià i les trinxeres	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Baixant cap a Avià des de la serra de Noet, hi ha unes antigues excavacions amb un traçat en ziga-zaga on s'hi han trobat bombes. No caldrà arribar-hi. El Tresor és un punt amb bona visibilitat del poble d'Avià.</i>	
Text del QR	<i>No lluny d'aquí, baixant pel vessant de la serra de Noet que dona al municipi d'Avià, hi ha una antiga trinxera excavada. Des d'aquí no les veiem, però sí el poble d'Avià, municipi al que pertany. Es van fer durant les guerres carlines que assotaren aquestes contrades, si bé durant la Guerra Civil les tropes republicanes encara les tornarien a utilitzar. Tot i el seu mal estat de conservació encara s'intueix el traçat en ziga-zaga característic de totes les trinxeres.</i>	

Tresor 5 del sector SW		Codi: T6#07
Tram / Radial	T6 (Tram de la Serra de Noet)	
Punt d'interès	Auró blanc	
Text del Mapa dels Tresors	<i>[una imatge de la bandera de Canadà]</i>	
Text del QR	<i>L'emblema botànic del Canadà no és una fulla de plàtan com algú podria creure sinó d'auró, i justament aquest arbret que tens davant és un auró blanc (Acer campestre), una espècie de la mateixa família que l'arbre de la fulla canadenca. A la tardor, les fulles d'alguns aurons adquireixen uns espectaculars tons rogencs (recordeu la bandera canadenca), mentre que d'altres esdevenen grogues, com succeeix amb l'auró blanc. Tots els aurons fan unes llavors alades que es desplacen pel vent amb un curiós vol helicoidal.</i>	

Tresor 6 del sector SW		Codi: T6#10
Tram / Radial	T6 (Tram de la Serra de Noet)	
Punt d'interès	Creu de la Pinya	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Des d'aquest indret gaudim d'un esperançador present de pau i recordem un dissortat passat de guerra.</i>	
Text del QR	<i>El 4 de juliol de 1840 va tenir lloc a la Creu de la Pinya la darrera batalla de la Primera Guerra Carlina, o Guerra dels 7 anys. Els exèrcits liberals del general Espartero van vèncer al general Cabrera i les tropes carlines van haver de exiliar-se a França. Berga va ser capital de la Catalunya carlina, amb els màxims comandaments polítics, moneda i segell propis. La seva caiguda posà fi a la Primera Guerra Carlina. La batalla de la Creu de la Pinya es recorda el diumenge de Carnestoltes a la plaça Sant Pere de Berga, amb una batalla de bombes de farina entre carlins i liberals. Tant de bo totes les guerres fossin així!</i>	

Tresor 7 del sector SW		Codi: T7#04
Tram / Radial	T7 (Tram de Sant Elies)	
Punt d'interès	Les canyes i l'activitat agrícola	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Es va portar fa centúries des del sud-est asiàtic. Té molts usos agrícoles però, ai las! és una planta invasora molt conflictiva (i molt 'canyera').</i>	
Text del QR	<i>S'ha utilitzat per fer cistells, bastons, fèrules, flautes, canyes de pescar, didals per a segar, salers, agulles, escombres, tutors dels conreus, plomes d'escriure, pinces, estris per collir figues, trampes per caçar... i un llarg etcètera d'usos i aplicacions del món rural. La canya (Arundo donax) conviu amb nosaltres des de fa segles. És asiàtica però s'ha escampat arreu del món i es considera una de les espècies invasores més conflictives perquè desplaça la vegetació nadiua i perquè pot taponar els ponts en cas d'aiguat, augmentant el risc d'inundacions.</i>	

Tresor 8 del sector SW		Codi: T7#03
Tram / Radial	T7 (Tram de Sant Elies)	
Punt d'interès	La bassa de Sant Elies	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Benvinguts i benvingudes a un autèntic oasi per a les aus aquàtiques...</i>	
Text del QR	<i>Zones humides com la que teniu davant, la bassa de Sant Elies, tenen un gran interès ecològic per a moltes espècies animals. Són com oasis per a aus com el collverd (Anas platyrhynchos), la fotja (Fulica atra) o la polla d'aigua (Gallinula chloropus), que hi viuen i hi troben l'aliment. És molt important que si vols veure-les t'hi acostis en silenci i sense fer moviments bruscos, a fi de no espantar-les.</i>	

Tresor 9 del sector SW		Codi: T7#02
Tram / Radial	T7 (Tram de Sant Elies)	
Punt d'interès	La fauna forestal	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Com? Un vàter enfilat dalt d'un roc?</i>	
Text del QR	<i>La fagina (Martes foina) és un carnívor salvatge que marca el seu territori amb els excrements, deixant-los a la part superior de les pedres perquè siguin visibles i perquè la seva ferum s'escampi bé. Potser trobaràs aquests rastres passejant per zones forestals de l'Anella Verda dalt de rocs com aquest, però també a zones de poc bosc, prop de conreus i masos.</i>	

Tresor 10 del sector SW		Codi: T7#01
Tram / Radial	T7 (Tram de Sant Elies)	
Punt d'interès	Colònia tèxtil de Cal Rosal	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Es troba entre 3 municipis diferents, però no és un poble independent. I tanmateix, té el seu propi teatre.</i>	
Text del QR	<i>A cavall dels municipis de Berga, Olvan i Avià, la colònia tèxtil de cal Rosal va ser la colònia industrial més important de la comarca. La seva història començaria el 1858 quan els germans Rosal van comprar els terrenys per construir-hi la fàbrica i s'allargà fins el seu tancament l'any 1992. Cal Rosal arribà a ocupar a més de mil treballadors i treballadores que vivien majoritàriament a la colònia. Davant vostre teniu el teatre, un dels múltiples serveis de la colònia que van fer d'ella un autèntic poble independent sense ser-ho mai.</i>	

Tresor 11 del sector SW		Codi: R4#01
Tram / Radial	R4 (Radial del Camí Ral de Barcelona)	
Punt d'interès	Noguera	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Aprofitem l'interior comestible del seu pinyol, que té una forma que recorda un cervell.</i>	
Text del QR	<i>L'arbre és la noguera (Juglans regia) i el pinyol que aprofitem, la nou. T'havies fixat mai en la semblança de la nou amb un cervell? Antigament hom creia que les plantes amb parts que recorden una part del cos humà eren un senyal diví per rebel·lar-nos la seva virtut medicinal. Era la Teoria del Signe. Per aquesta raó es creia que les nous eren apropiades per combatre les malalties cerebrals. Per cert, la part carnosa del fruit de la noguera no ens la mengem, però sí ens la bevem: quan són verdes són un ingredient essencial de la ratafia.</i>	

Tresor 12 del sector SW		Codi: R4#02
Tram / Radial	R4 (Radial del Camí Ral de Barcelona)	
Punt d'interès	Pollancre, rasa de cal Garreta	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Arribeu-vos fins un pont i veureu exemplars de clops, polls, mudelles, coples, glops, polles, pòpuls, píbols, pígols, colpes o xops.</i>	
Text del QR	<i>El Centre de Terminologia TERMCAT recull totes aquestes denominacions per al popular pollancre (Populus nigra), un arbre de creixement ràpid que viu a sòls on no hi manqui l'aigua. El seu nom és tan divers com àmplia és la seva distribució arreu dels Països Catalans.</i>	

Sector NE

Ordre dels Tresors descrits: coll de la Petita > T2 > R1

Tresor 1 del sector NE		Codi: T2#04
Tram / Radial	T2 (Tram del Bosc de Berga)	
Punt d'interès	La torre de la serra de la Petita	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Des d'una espitllera es veu un Tresor (el primer d'aquest sector).</i>	
Text del QR	<i>Aquest fortí va ser construït l'any 1836. És una torre petita, de secció circular i sembla ser que es comunicava amb el castell de Berga. Des de la seva ubicació enlairada les tropes carlines vigilaven que no s'acostessin els enemics. El 1873 l'exèrcit va decidir enderrocar-lo però la pressió popular i de l'alcalde de Berga ho van evitar.</i>	

Tresor 2 del sector NE		Codi: T2#05
Tram / Radial	T2 (Tram del Bosc de Berga)	
Punt d'interès	Pineda de pi roig	
Text del Mapa dels Tresors	<i>L'arbre més abundant al Berguedà i amb un nom ben acolorit. El veus? O potser el bosc no et deixa veure els arbres? (o era a l'inrevés?)</i>	
Text del QR	<i>El pi roig o rojalet té un tronc vermellós, sobretot la part superior. És l'arbre més abundant al Berguedà, mentre que a Catalunya el 20% dels boscos són pinedes de pi roig. Però aquesta abundància es mantindrà sempre? Potser això canviarà en el futur, ja que el pi roig, junt amb el faig, és una de les espècies que patirà més els efectes del canvi climàtic...</i>	

Tresor 3 del sector NE		Codi: T2#07
Tram / Radial	T2 (Tram del Bosc de Berga)	
Punt d'interès	Avellaners	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Els fruits d'aquest arbust tenen una denominació d'origen protegida a Reus. Però no cal anar al Baix Camp per trobar-nos-el, també viuen al Berguedà. Prop d'un d'aquests arbustos us espera el Tercer 3.</i>	
Text del QR	<i>L'avellaner és un arbust (fixa't que d'una soca surten molts troncs). Té la fulla caduca i prefereix els sòls profunds i humits. Si estàs fent la teva sortida durant el mes de gener o febrer podràs veure les flors masculines, agrupades en uns llargs penjolls que escampen el pol·len quan els sacseja el vent.</i>	

Tresor 4 del sector NE		Codi: T2#08
Tram / Radial	T2 (Tram del Bosc de Berga)	
Punt d'interès	Bosc mancomunats, aprofitament de la biomassa i pantà de la Baells	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Desviant-te del camí, al punt on és el quart Tresor, tens dues fonts energètiques renovables a la vista. Una és lluny i l'altra la tens tant a tocar que ja fa estona que t'envolta.</i>	
Text del QR	<i>La font energètica que pots veure, tot i ser lluny, és el pantà de la Baells, productora d'hidroelectricitat. Les obres de construcció d'aquest embassament van acabar el 1976 i té una capacitat de 109 hm3.</i> <i>La font energètica que pots tocar és el propi bosc. Els boscos de la serra de la Petita són municipals i els gestiona la Mancomunitat de Municipis Berguedans per a la Biomassa, ens del que Berga en forma part. La finalitat de la Mancomunitat és l'aprofitament sostenible de la fusta i la biomassa, i la producció d'energia renovable.</i>	

Tresor 5 del sector NE		Codi: R1#02
Tram / Radial	R1 (Radial de Pedret)	
Punt d'interès	Gorg de les Bruixes al torrent de d'Ollera	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Un piscina per a encantadores, magues i fetilleres?</i>	
Text del QR	<i>No és una piscina per a encantadores, magues o fetilleres, tot i dir-se justament el gorg de les Bruixes. El salt d'aigua del torrent d'Ollera, amb els seus degotalls i el gorg que forma, és un ambient de gran interès ecològic per a falgueres, molses i altres plantes d'ambients humits i ombrívols. Però també és l'hàbitat imprescindible per a invertebrats aquàtics i amfibis que, o bé hi viuen permanentment, o bé s'hi acosten per reproduir-se i pondre els ous.</i>	

Tresor 6 del sector NE		Codi: R1#03
Tram / Radial	R1 (Radial de Pedret)	
Punt d'interès	Font d'Ollera	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Gota a gota, litre a litre, tota aportació d'aigua contribueix a fer del Llobregat un dels rius més cabalosos dels Països Catalans.</i>	
Text del QR	<i>Les fonts, torrenteres, rierols i rieres recullen l'aigua del terreny i alimenten el cabal final d'un riu. L'aigua de la font d'Ollera arribarà, tard o d'hora, al riu Llobregat través del torrent d'Ollera. És una contribució més del total d'aportacions que rebrà el Llobregat en el seu davallar vers la Mediterrània.</i>	

Sector SE

Ordre dels Tresors descrits: pont de Pedret > T1 > R3

Tresor 1 del sector SE		Codi: T1#01
Tram / Radial	T1 (Via Verda)	
Punt d'interès	Pont de Pedret	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Quatre ulls que et permetran veure molt bé el riu Llobregat.</i>	
Text del QR	<i>El pont de Pedret s'aixeca sobre quatre arcs o ulls des d'on tindràs molt bones vistes del riu Llobregat. És un pont d'estil gòtic i les seves parts més antigues es creu que es van construir el segle XIII. Des de dalt del pont també hi veuràs un grapat d'orificis misteriosos que foraden les roques de la base del pont. Sembla ser que en aquests forats s'hi clavaven les bigues de fusta de construccions avui dia desaparegudes, com ara un pont, una resclosa o un rec.</i>	

Tresor 2 del sector SE		Codi: T1#02
Tram / Radial	T1 (Via Verda)	
Punt d'interès	Sant Quirze de Pedret	
Text del Mapa dels Tresors	<i>El Tresor t'espera sota un campanar que ja no existeix.</i>	
Text del QR	<i>Les parts més antigues de l'església de Sant Quirze de Pedret són del segle IX. Amb el pas del temps l'església canvià força i una de les modificacions va ser la torre del campanar que es va aixecar al segle XIII. Aquest campanar va acabar caient, potser per un terratrèmol, i avui dia es conserva la seva base al costat del porxo actual. (Ep! si després vas a la façana oposada de la que tens davant, entendràs perquè l'església es diu 'de Pedret'...)</i>	

Tresor 3 del sector SE		Codi: T1#03
Tram / Radial	T1 (Via Verda)	
Punt d'interès	Refugi dels Pescadors	
Text del Mapa dels Tresors	<i>100 g de truita aporten 1 mg de ferro, però 100 g d'aquesta truita batrien tots els rècords...</i>	
Text del QR	<i>Aquest edifici és un refugi de pesca i aquesta silueta metàl·lica representa la peça més cobejada de qui pràctica la pesca continental, la truita (Salmo trutta). La truita és un peix que necessita per viure aigües fredes, netes i ben oxigenades. S'alimenta bàsicament d'insectes aquàtics que captura. El riu Llobregat, amunt i avall del pont de Pedret, és un vedat de pesca de truita.</i>	

Tresor 4 del sector SE		Codi: T1#06
Tram / Radial	T1 (Via Verda)	
Punt d'interès	Túnel de la Peirota	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Túnel i ponts d'uns ferrocarrils que ja no passaran.</i>	
Text del QR	<i>Camines per l'antic traçat del tren de via estreta de la línia Manresa-Berga, coneguda popularment com el carrilet. Va arribar des de Manresa a la colònia Rosal el 1885 i a Guardiola de Berguedà el 1904. A banda de passatgers, el trenet transportava carbó, fusta i ciment del Berguedà, o bé cotó cap a les colònies tèxtils o teixits des d'elles. El servei es va tancar definitivament entre el 1972 i el 1973. El trànsit ferroviari del carrilet, doncs, ja forma part del passat, però les vistes del Llobregat que ens ofereix l'antic traçat de la via continuen sent espectaculars.</i>	

Tresor 5 del sector SE		Codi: T1#11
Tram / Radial	T1 (Via Verda)	
Punt d'interès	El Llobregat: la fauna macroinvertebrada	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Ves a la vora del riu. Hi coneixeràs qui pot dir-nos si l'aigua està contaminada o no.</i>	
Text del QR	<i>Els invertebrats aquàtics ens indiquen la qualitat de l'aigua. En aquest tram del Llobregat hi trobem, sota les pedres, els més sensibles a la contaminació. Això indica que l'aigua és ben neta. La perla, dibuixada al mapa, n'és la millor representant.</i>	

Tresor 6 del sector SE		Codi: T1#14
Tram / Radial	T1 (Via Verda)	
Punt d'interès	Escala de peixos	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Un mesurador del cabal i un pas perquè els peixos puguin moure's al llarg del riu.</i>	
Text del QR	<i>L'estació d'aforament de cal Rosal mesura quanta aigua baixa pel Llobregat, però és un obstacle als desplaçaments dels peixos. Per aquest motiu, l'any 2025, s'hi van fer obres per millorar la connectivitat i facilitar que els peixos superin l'estació d'aforament i no quedin aïllats.</i>	

Tresor 7 del sector SE		Codi: R3#01
Tram / Radial	R3 (Radial del Mas d'en Bosch)	
Punt d'interès	Les tòfones	
Text del Mapa dels Tresors	<i>El més preuat d'aquest alzinar és invisible.</i>	
Text del QR	<i>La tòfona (Tuber melanosporum) és un bolet fosc, amb forma de patata, que creix sota terra associat a les arrels d'alzines i salzes. És un comestible extraordinari i d'aroma intens. Precisament si és tan flairós és per atreure els senglars, que les desenterren i acaben dispersant les seves espores quan se les mengen. Allà on es fan, s'aproven vedats per regular la recol·lecció de les tòfones, vedats com el que teniu davant.</i>	

Tresor 8 del sector SE		Codi: R3#03
Tram / Radial	R3 (Radial del Mas d'en Bosch)	
Punt d'interès	Conreus de Berga	
Text del Mapa dels Tresors	<i>"Un bon blat de moro escairat ha de ser ben porquejat."</i>	
Text del QR	<i>El blat escairat és un plat tradicional del Berguedà on l'ingredient principal són grans de blat sense pellofa (escairats). La dita del mapa ens recorda que el blat de moro ha d'estar ben acompanyat amb productes del porc. Amb la introducció del blat de moro a Catalunya, el blat va ser substituït pel blat de moro. El seu conreu es remunta al segle XVIII i té un color blanc característic que s'aconsegueix després de pelar el cereal en molins especialitzats (els escairadors). Els camps que teniu davant, però, són d'ordi o de farratge per al bestiar.</i>	

Tresor 9 del sector SE		Codi: R3#02
Tram / Radial	R3 (Radial del Mas d'en Bosch)	
Punt d'interès	Aus d'espais oberts	
Text del Mapa dels Tresors	<i>El Tresor està fixat cap per avall a materials geològics de fa 30 milions d'anys. I davant d'ells, teniu el menjador, però... de qui?</i>	
Text del QR	<i>Aquests materials formats fa 30 milions d'anys són roques sedimentàries oligocèniques com els gresos i els conglomerats. Els primers estan formats per materials sorrencs de menys de 2 mm, els segons per materials de més de 2 mm.</i> <i>I davant tenim un menjador? Els espais oberts com camps, herbassars o àrees arbustives són les àrees de caça d'aus rapinyaires com l'aligot (Buteo buteo) que les necessiten per poder localitzar les seves preses. Són el seu 'menjador'. Un territori divers, en mosaic, amb zones forestals i d'altres més esclarissades garanteixen una major diversitat d'espècies animals i vegetals (i alhora frenen els incendis forestals quan aquests es produeixen).</i>	

Tresor 10 del sector SE		Codi: R3#04
Tram / Radial	R3 (Radial del Mas d'en Bosch)	
Punt d'interès	El canal industrial de Berga	
Text del Mapa dels Tresors	<i>Quan en 1 segon et passin 2,3 m3 d'aigua pel damunt del teu cap, tindràs a prop el Tresor.</i>	
Text del QR	<i>2,3 m3/s és el cabal d'aigua del riu Llobregat que desvia el Canal Industrial de Berga. El tens just damunt teu. El Canal, inaugurat el 1899, va ser proposat per l'enginyer Marcel·lí Buxadé amb l'objectiu de revitalitzar la indústria cotonera i tèxtil de Berga. La seva longitud supera els 20 km i passa pels municipis de Berga, Cercs i Guardiola de Berguedà. El traçat del canal s'adapta al terreny i té una trentena de túnels. L'èxit d'aquesta obra d'enginyeria es demostra pel fet que encara està en ús.</i>	

A les següents taules es recullen les quatre temàtiques generals a les quals es poden adscriure les proves proposades al llarg de l'Anella Verda:

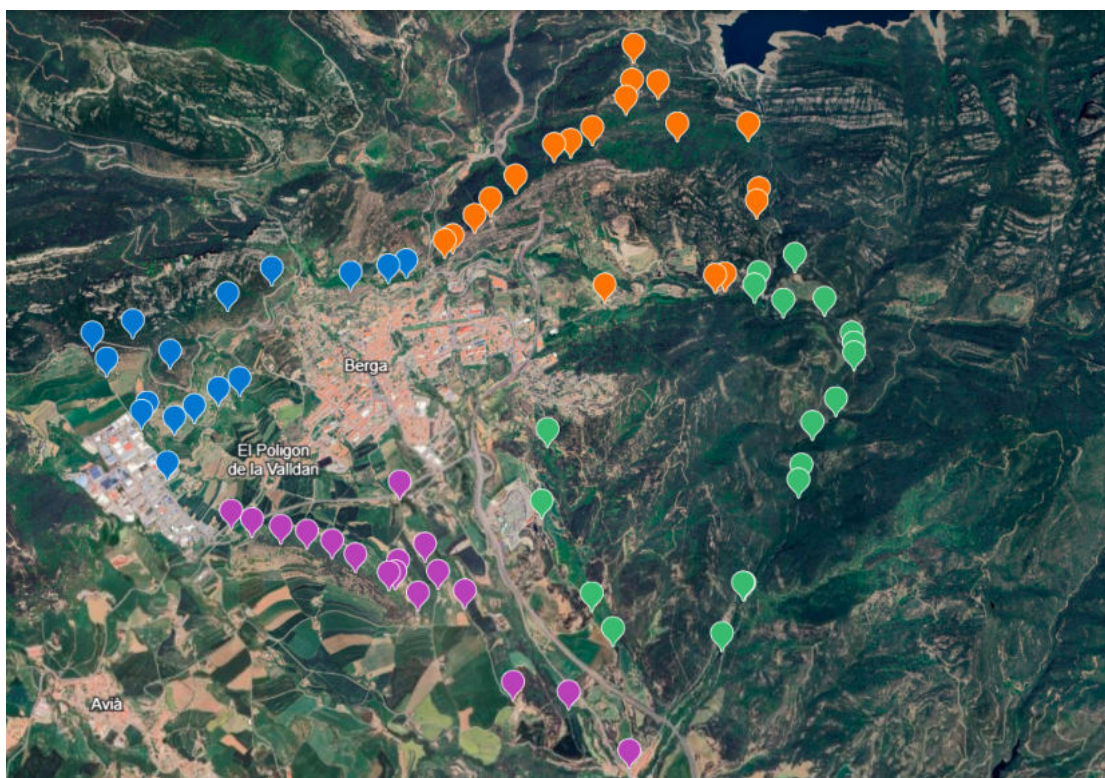
Sector NW		
Tresor 1	El molí de la Sal	HISTÒRIA
Tresor 2	El safareig de la Pietat	HISTÒRIA
Tresor 3	El portal de Santa Magdalena	HISTÒRIA
Tresor 4	El plàtan	FLORA
Tresor 5	El garriç	FLORA
Tresor 6	El Santuari de Queralt	HISTÒRIA
Tresor 7	La gralla de bec vermell	FAUNA
Tresor 8	L'alzina i el carbó	ACTIVITAT HUMANA
Tresor 9	La ramaderia	ACTIVITAT HUMANA
Tresor 10	La transformació del paisatge	ACTIVITAT HUMANA
Tresor 11	Els amfibis	FAUNA
Tresor 12	L'om pedunculat	FLORA
Tresor 13	Les robínies	FLORA

Sector SW		
Tresor 1	L'església de Sant Bartomeu de la Valldan	HISTÒRIA
Tresor 2	El CE Berga i l'accident miner de Fígols	HISTÒRIA
Tresor 3	Els cecidis de roure	FAUNA
Tresor 4	Les trinxeres d'Avià	HISTÒRIA
Tresor 5	L'auró blanc	FLORA
Tresor 6	La creu de la Pinya	HISTÒRIA
Tresor 7	La canya	ECOLOGIA
Tresor 8	La bassa de Sant Elies i les aus aquàtiques	FAUNA
Tresor 9	La fauna forestal	FAUNA
Tresor 10	La colònia tèxtil de cal Rosal	HISTÒRIA
Tresor 11	La noguera	FLORA
Tresor 12	El pollancre	FLORA

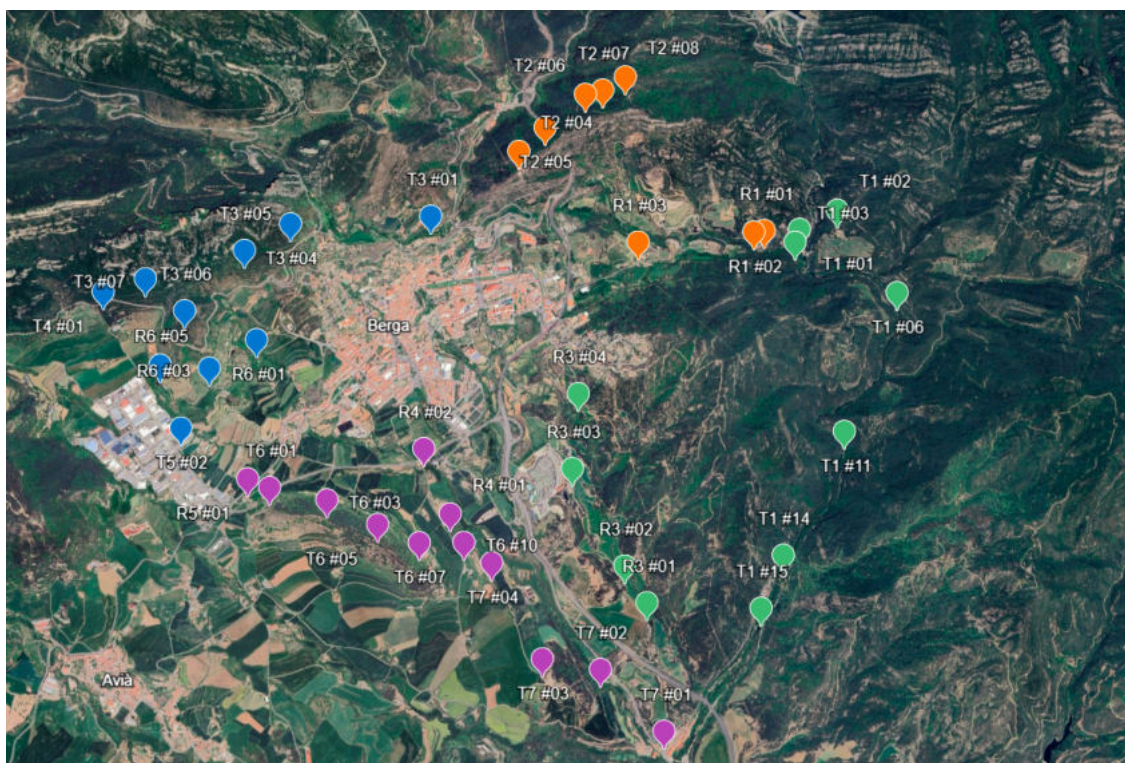
Sector NE		
Tresor 1	La torre de la serra de la Petita	HISTÒRIA
Tresor 2	Les pinedes de pi roig	FLORA
Tresor 3	El avellaners	FLORA
Tresor 4	Aprofitament energètic del bosc	ACTIVITAT HUMANA
Tresor 5	El gorg de les Bruixes	ECOLOGIA
Tresor 6	La font de l'Ollera	ECOLOGIA

Sector SE		
Tresor 1	El pont de Pedret	HISTÒRIA
Tresor 2	Sant Quirze de Pedret	HISTÒRIA
Tresor 3	La truita i la pesca	ACTIVITAT HUMANA
Tresor 4	El túnel de la Peirota	ACTIVITAT HUMANA
Tresor 5	Els macroinvertebrats	ECOLOGIA
Tresor 6	El pas de peixos	ECOLOGIA
Tresor 7	Les tofones	FLORA
Tresor 8	El blat de moro escairat	ACTIVITAT HUMANA
Tresor 9	Rapinyaires	FAUNA
Tresor 10	El Canal Industrial de Berga	ACTIVITAT HUMANA

L'anterior col·lecció de fitxes corresponents a cadascun dels **Tresors** proposats es completa amb l'arxiu Emplaçaments_QR_Anella_Verda_Berga.kml que es pot visualitzar amb qualsevol programa cartogràfic com ara AutoCAD, Esri ArcGIS o Google Earth. Aquest arxiu conté la georeferenciació de tots els **Tresors**, amb la seva descripció. Aquesta informació és consultable i editable. Les imatges següents són captures de pantalla del document d'extensió kml obert amb Google Earth.

Imatge de la situació georeferenciada del total de punts d'interès identificats amb el treball de camp.

Imatge de la situació georeferenciada dels punts d'interès finalment seleccionats per dissenyar els Tresors.

6 | INCIDÈNCIES DETECTADES

Al llarg del procés d'elaboració d'aquest projecte s'han detectat diverses incidències, especialment a la fase de treball de camp.

L'Anella Verda disposa actualment d'una xarxa de senyalització que permet als diversos usuaris i usuàries recórrer els paratges amb autonomia. Tanmateix, amb la tasca de revisió dels trams i radials que formen l'anella, es van detectar diverses incidències relacionades amb la coherència de la senyalització.

Puntualment, el material de senyalització estava situat incorrectament, indicant direccions errònies, o bé amb informació insuficient o incoherent. Per tal de posar solució a aquesta problemàtica, i fora dels serveis pressupostats amb aquest projecte, s'ha elaborat un document en format taula de càlcul on es realitza una diagnosi de la senyalització existent, i en la qual s'indica, la localització del material, els errors detectats i la seva solució.

Més enllà de les incidències relacionades amb la senyalització també s'ha observat que bona part del Tram 2 del sector nord-est es realitza per corriols amb desnivell molt pronunciat, i que amb condicions humides i presència de fang són potencialment perillosos donades les característiques del relleu. Aquest tram comença a l'extrem NO de la Serra de la Torre de la Petita, i les dificultats es fan notables quan es comença a baixar, a través de diverses fondalades, per diversos corriols que connecten amb el Pont de Pedret. Tenint en consideració que en cas d'emergència les tasques d'assistència poden dificultar-se donades les característiques del relleu i que cal respectar les capacitats tècniques de cada usuari o usuària, es deixa en mans d'aquest o aquesta realitzar aquesta part del tram. Amb el procés de disseny del recurs, s'ha decidit concentrar tots els tresors en la part del recorregut que no presenta perills. Paral·lelament, s'ha inclòs un advertiment d'aquest fet al mapa que utilitzarà la persona participant del recurs.

Finalment, i com a darrera incidència destacable, cal assenyalar que una part del Tram 1 del sector sud-est no hi ha cobertura per als aparells de telefonia mòbil. Aquesta situació no va presentar cap inconvenient a l'hora de fer ús dels dispositius GPS per a la recollida de dades, però sí que ha estat un condicionant per a la creació dels continguts i, consegüentment, com accedir a aquests. Concretament, la retolació dels Tresors 5 i 6 no disposaran de QR. En aquests casos la retolació tindrà un petit text que resoldrà l'enigma plantejat al mapa.

7 | ELEMENTS MATERIALS NECESSARIS

El projecte dels Tresors de l'Anella té associat dos elements gràfics imprescindibles. Per una banda tenim els quatre mapes corresponents als quatre sectors que divideixen l'Anella Verda (NW, SW, NE, SE) i, per altra banda, tenim la col·lecció de codis QR (els Tresors) que els participants de la proposta obriran per resoldre l'enigma plantejat pel mapa. Tot el disseny dels materials és original i no han utilitzat en cap cas el suport d'intel·ligència artificial generativa.

En format paper els mapes tenen un format DIN A3 desplegat i de 148 x 70 mm plegat. A l'anvers es presenta el recurs Els Tresors de l'Anella Verda de Berga i es proporciona informació enigmàtica de cadascun dels Tresors a trobar, ordenada segons l'ordre de localització dels Tresors. Aquesta informació del mapa té un suport gràfic important utilitzant fotografies d'ús lliure de Wikimedia Commons, dibuixos o dissenys originals. També i per a cada Tresor es reserva un espai per a la PARAULA CLAU. Això està pensat per si en un futur l'Ajuntament decideix obsequiar als participants del recurs: quan es troben els QR, a banda de la resolució de l'enigma, aquest conté una paraula clau que caldrà anotar i que servirà com a comprovant que s'ha trobat el Tresor i, per tant, superat la prova. L'Ajuntament haurà decidir si s'implementa aquesta opció per premiar als participants i si l'obsequi es proporciona si s'ha trobat la totalitat o una part dels Tresors, d'un o de tots quatre sectors, en un temps determinat, etc.

Al revers dels mapes, aquests presenten un mapa topogràfic dissenyat a partir de la base cartogràfica d'ús lliure mapant.es. A la cara del mapa hi apareix un text informatiu del recurs, el recorregut a seguir indicant la ubicació dels Tresors, l'orientació del mapa i la seva llegenda. Per completar la informació del mapa, s'ha fet una selecció dels topònims més rellevants. Tots els mapes tenen l'escala 1:10 000 llevat del mapa del sector NW que té escala 1:7 500 ja que sinó el territori abastat no hauria cabut a un full DIN A3.

A banda del material gràfic descrit caldran 39 plaquetes metàl·liques amb els QR impresos, llevat dels Tresors 5 i 6 del Tram 1, tal com ja s'ha justificat a l'apartat 6 | INCIDÈNCIES DETECTADES. Les plaques es proposa que amidin 80 x 80 mm i apareixeran fixades en estaques baixes de fusta tractada clavades al terra o, en alguns casos, fixades directament a roques o a d'altres elements del recorregut tal com s'indica a la columna EMPLAÇAMENTS de l'excel adjunt Anella_Verda_Berga.

Per últim, tot aquest material gràfic es lliura en format pdf d'alta resolució i en format editable ai (adobe illustrator).

8 | FONTS CONSULTADES

- **Ajuntament de Berga**
<https://www.ajberga.cat/>
- **Aquí Berguedà: El Berguedà vol que el blat de moro escairat sigui un reclam turístic tot l'any**
<https://www.aquibergueda.cat/2016/06/21/el-bergueda-vol-desestacionalitzar-el-consum-de-blat-de-moro-escairat-per-convertir-lo-en-un-atractiu-turistic/>
- **ARBOLAPP. Guía de árboles silvestres de la Península Ibérica y las Islas Baleares**
<https://www.arbolapp.es/>
- **Art Medieval. Sant Bartomeu de la Valldan**
<https://www.artmedieval.net/castella/Barcelona/Sant%20Bartomeu%20de%20la%20Valldan.htm>
- **Associació Flora Catalana**
<https://floracatalana.cat/flora/cataleg>
- **Castells i fortificacions.cat. Torre de la Petita**
<https://castellsifortificacions.cat/castell/forti-de-la-torre-de-la-petita-berga-bergueda/#>
- **Cedinsa. Ruta de les colònies tèxtils del Llobregat (Berguedà). Cal Rosal**
<https://www.cedinsa.net/etapa/cal-rosal-2/>
- **Cercador de l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Canal Industrial de Berga**
<https://invarquit.cultura.gencat.cat/card/35352>
- **Cercs. Església de Sant Quirze de Pedret (segles IX-X)**
https://www.diba.cat/documents/429042/6809727/2014_Cercs_Sant_Quirze_Pedret.pdf/
- **Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana. Joan Coromines**
<https://decat.iec.cat/>
- **Diputació de Barcelona. Mapes de patrimoni cultura. Torre de la Petita**
<https://patrimonicultural.diba.cat/index.php/element/torre-de-la-petita>
- **El Berguedà terra de futurs. Via verda de cal Rosal a Pedret**
<https://www.elbergueda.cat/ca/pl289/descobreix/en-bici/btt/itineraris-circulars-en-btt/id739/via-verda-de-cal-rosal-a-pedret.htm>

- **El Berguedà terra de futurs. Colònies tèxtils del Llobregat**
<https://www.elbergueda.cat/ca/pl242/cultura/passat-industrial/les-colonies-textils-del-llobregat/id1434/cal-rosal.htm>
- **‘El medi natural de la Serra de Noet. Materials per al seu estudi i coneixement’**; Casadesús, I.; Escútia, E.; Gorchs, G.; Marmi, J.; Mira, J.; Grup de Treball per a l’elaboració de Recursos de Ciències, 2018
- **El medi natural del Bages i el Moianès**
<https://elmedinaturaldelbages.cat/>
- **‘Els molins de la riera de Metge a Berga’**; Sellés, C.; Serra, R.; L’Erol: revista cultural del Berguedà, núm. 64; 2000
<https://raco.cat/index.php/Erol/article/view/172751/261054>
- **Festes.org. L’espai on comença la festa**
<https://www.festes.org/ca/calendari/festes-d-hivern/94/article/867/guerra-de-farina>
- **Guia pràctica de peixos i mariscos: truita**
<https://pescadosymariscos.consumer.es/ca/truita/propietats-nutritives>
- **Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya: Mapa Geològic 1:25 000 Berga 293-1-1 (71-23)**
<https://www.icgc.cat/es/Geoinformacion-y-mapas/Datos-y-productos/Geoinformacion-geologica-y-geofisica/Cartografia-geologica/GT-I-Mapa-geologico-125000>
- **Inventari Ecològic i Forestal de Catalunya: Catalunya**
<http://www.creaf.uab.es/iefc/pub/Catalunya/Portada.htm>
- **‘L’Anella Verda de Berga’**; Escútia, K.; Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 83; 2017
- **L’Esportiu de Catalunya: Més que un club a Berga**
<https://www.lesportiudecatalunya.cat/barca/article/961654-mes-que-un-club-a-berga.html>
- **Mapes de Patrimoni Cultural**
<https://patrimonicultural.diba.cat/>
- **Mancomunitat de Municipis Berguedans per a la Biomassa**
<https://mmbbiomassa.cat/Objecteifinalitats/>
- **Natusfera**
<https://spain.inaturalist.org/>
- **Noms de plantes. Corpus de fitonímia catalana**
<https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/191>

- **PATRIMONI CULTURAL. El Canal Industrial de Berga**
<https://patrimonicultural.diba.cat/element/canal-industrial-de-berga-0>
- **PATRIMONI CULTURAL. Les mines del Berguedà**
<https://patrimoni.gencat.cat/ca/article/les-mines-del-bergueda>
- **Per què estan desviant el riu Llobregat a Cal Rosal: obres al costat de la Via Verda. Aquí Berguedà (11/08/25)**
<https://www.aquibergueda.cat/2025/08/11/per-que-estan-desviant-el-riu-llobregat-a-cal-rosal-obres-al-costat-de-la-via-verda/>
- **Pesca continental. Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació**
<https://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/medi-natural/pesca-continental/index.html>
- **Projecte d'Anella Verda de Berga. Treball de Recerca;** Escútia, K.; Gorchs, M.; Berga, 2015
- **Projecte d'Educació Ambiental per a l'Anella Verda de Berga;** Enèriz, J.; Molinero, I.; Diputació de Barcelona; el Figueró, 2022
- **Projecte Smarterherds**
<https://smarterherds.cat/el-bestiar/>
- **Qualitat Ecològica dels Rius de la Província de Barcelona**
<https://www.ub.edu/barcelonarius/web/index.php>
- **Setembre. Publicació crítica, social i cultural. Quan el Barça va baixar a la mina**
<https://www.elsetembre.cat/noticia/121/quant-barca-va-baixar-mina>
- **SIOC. Servidor d'Informació Ornitològica de Catalunya**
<https://www.sioc.cat/>
- **TERMCAT Centre de terminologia**
<https://www.termcat.cat/ca>
- **Turisme de Berga. Santuari de Santa Maria de Queralt**
<http://www.turismeberga.cat/que-fer/turisme-cultural/esglesies/item/364-santuari-de-santa-maria-de-queralt>
- **Viquipèdia. L'enciclopèdia lliure**
<https://ca.wikipedia.org/wiki/Portada>

El riu Llobregat des de l'Anella Verda de Berga

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Acció Climàtica

Gerència de Serveis de Medi Ambient

Comte d'Urgell, 187

Recinte de l'Escola Industrial

08036 Barcelona

www.diba.cat/mediambient

@AccioClimaDiba

Tresor

1

MAPA

SECTOR

2

sud-oest

La Valldan era un municipi independent fins que el 1970 va ser annexionat per Berga. En el terme de Valldan hi ha el santuari de Queralt i aquesta església, Sant Bartomeu de la Valldan. Es tracta d'un temple romànic del segle XII, amb diverses modificacions com la desaparició de l'absis el segle XX, per construir-hi la rectoria i aixecar-hi un campanar. Amb una de les reformes es va cegar la porta de migdia, la porta per on no hi podràs entrar mai.

PARAULA
CLAU 1:

VALLDAN

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

2

MAPA

SECTOR

2

sud-oest

El 1976 Artola, Neeskens, Marcial i Sotil eren futbolistes del primer equip del Barça. El FC Barcelona i el Barça Atlètic es van enfrontar al camp del CE Berga el 14 de gener de 1976. Va ser un partit solidari per recaptar fons per a les famílies dels trenta miners que van morir el 3 de novembre en una explosió de grisú a la mina de la Consolació, a Fígols. El partit va ser tot un èxit i s'hi van recaptar mig milió de pessetes.

PARAULA
CLAU 2:

BARÇA

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

3

MAPA

SECTOR

2

sud-oest

Existeix una petita vespa (**Andricus kollari**) que provoca un creixement anormal de branques dels roures quan hi pon els ous. Aquestes estructures s'anomenen gales o cecidis i tenen una forma de boleta de fusta. A dins la gala s'hi amaguen els ous de l'insecte, que s'hi desenvoluparan protegits. A Catalunya antigament la mainada les feia servir per jugar a bales. Aquest exemplar de roure en té algunes, les veus?

PARAULA
CLAU 3:

GALA

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

4

MAPA

SECTOR

2

sud-oest

No lluny d'aquí, baixant pel vessant de la serra de Noet que dona al municipi d'Avià, hi ha una antiga trinxera excavada. Des d'aquí no les veiem, però sí el poble d'Avià, municipi al que pertany. Es van fer durant les guerres carlines que assotaren aquestes contrades, si bé durant la Guerra Civil les tropes republicanes encara les tornarien a utilitzar. Tot i el seu mal estat de conservació encara s'intueix el traçat en ziga-zaga característic de totes les trinxeres.

PARAULA
CLAU 4:

GUERRA

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

5

MAPA

SECTOR

2

sud-oest

L'emblema botànic del Canadà no és una fulla de plàtan com algú podria creure sinó d'auró, i justament aquest arbret que tens davant és un auró blanc (**Acer campestre**), una espècie de la mateixa família que l'arbre de la fulla canadense. A la tardor, les fulles d'alguns aurons adquireixen uns espectaculars tons rogencs (recordeu la bandera canadense), mentre que d'altres esdevenen grogues, com succeeix amb l'auró blanc. Tots els aurons fan unes llavors alades que es desplacen pel vent amb un curiós vol

PARAULA
CLAU 5:

AURÓ

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

6

MAPA

SECTOR

2

sud-oest

El 4 de juliol de 1840 va tenir lloc a la Creu de la Pinya la darrera batalla de la Primera Guerra Carlina, o Guerra dels 7 anys. Els exèrcits liberals del general Espartero van vèncer al general Cabrera i les tropes carlines van haver de exiliar-se a França. Berga va ser capital de la Catalunya carlina, amb els màxims comandaments polítics, moneda i segell propis. La seva caiguda posà fi a la Primera Guerra Carlina. La batalla de la Creu de la Pinya es recorda el diumenge de Carnestoltes a la plaça Sant Pere de Berga, amb una batalla de bombes de farina entre carlins i liberals. Tant de bo totes les guerres fossin així!

PARAULA
CLAU 6:

CARLÍ

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

1

MAPA

SECTOR

1

nord-oest

El segle XIV Berga era una ciutat fortificada. Per creuar les muralles que defensaven la vila podies fer-ho per set portals diferents. Un d'ells era el portal de Santa Magdalena, que es deia així pel convent de Santa Magdalena que hi havia en aquest indret. El convent va ser enderrocat a les primeries del segle XVIII per exigències militars però el portal segueix dempeus: el tens davant.

PARAULA
CLAU 1:

MAGDALENA

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

2

MAPA

1

SECTOR

nord-oest

D'origen medieval, el safareig de la Pietat és un dels tres safareigs que resten a Berga. Van ser elements molt important per a la higiene de la població però també espais de socialització on es compartien notícies i xafarderies. S'hi feia la bugada... però també s'hi feia safareig.

PARAULA
CLAU 2:

SAFAREIG

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

3

MAPA

1

SECTOR

nord-oest

Tens al davant el molí de la Sal.
A la llinda de la porta que dona a la placeta de la Ciutat hi posa 1651, però segurament l'edifici és molt anterior. Es tracta d'un dels diversos molins que hi havia a dins de les muralles de Berga. Tots ells aprofitaven la força de l'aigua del riu Metge, que es desviava i es feia entrar a Berga a través de canalitzacions. No deixeu d'admirar la gran corriola de fusta que es conserva a la part posterior del molí de la Sal, amb la que es pujaven els sacs de sal o de gra a moldre.

PARAULA
CLAU 3:

SAL

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

4

MAPA

SECTOR

1

nord-oest

Des d'aquest plàtan (*Platanus x hispanica*) observes l'església romànica de Sant Pere de Madrona, del segle XII, construïda a la carena on abans hi havia el castell de Madrona. Per Sant Pere s'hi celebra un aplec on es repar-teixen unes curioses coques amb forma de clau.

PARAULA
CLAU 4:

CLAU

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

5

MAPA

1

SECTOR

nord-oest

El garric (*Quercus coccifera*) és l'arbust que apareix als escuts d'aquests dos municipis. Pertany a la mateixa família que l'alzina i el seu fruit també és l'aglà, però les fulles, a diferència de les de l'alzina, són verdes i lluentes per ambdós costats. A l'Anella Verda els garrics abunden a vessants solells i, en general, a terrenys càlids i secs.

PARAULA
CLAU 5:

GARRIC

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

6

MAPA

1

SECTOR

nord-oest

Lògicament es tracta del conegut santuari de Queralt, que etimològicament vol dir Pedra (=quer) Alta (=alt). Aquest tram de l'Anella Verda recorre la falda d'aquest santuari, construït l'any 1444 i extraordinari mirador de la meitat sud de la comarca del Berguedà. Pujar-hi és una visita recomanadíssima per acabar de conèixer els entorns de la vila de Berga.

PARAULA
CLAU 6:

QUERALT

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

1

MAPA

3

SECTOR

nord-est

Aquest fortí va ser construït l'any 1836. És una torre petita, de secció circular i sembla ser que es comunicava amb el castell de Berga. Des de la seva ubicació enlairada les tropes carlines vigilaven que no s'acostessin els enemics. El 1873 l'exèrcit va decidir enderrocar-lo però la pressió popular i de l'alcalde de Berga ho van evitar.

PARAULA
CLAU 1:

TORRE

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

2

MAPA

SECTOR

3

nord-est

El pi roig o rojalet té un tronc vermellós, sobretot la part superior. És l'arbre més abundant al Berguedà, mentre que a Catalunya el 20% dels boscos són pinedes de pi roig. Però aquesta abundància es mantindrà sempre? Potser això canviarà en el futur, ja que el pi roig, junt amb el faig, és una de les espècies que patirà més els efectes del canvi climàtic...

PARAULA
CLAU 2:

ROJALET

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

3

MAPA

3

SECTOR

nord-est

L'avellaner és un arbust (fixa't que d'una soca surten molts troncs). Té la fulla caduca i prefereix els sòls profunds i humits. Si estàs fent la teva sortida durant el mes de gener o febrer podràs veure les flors masculines, agrupades en uns llargs penjolls que escampen el pol·len quan els sacseja el vent.

PARAULA
CLAU 3:

AVELLANA

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

4

MAPA

3

SECTOR

nord-est

La font energètica que pots veure, tot i ser lluny, és el pantà de la Baells, productora d'hidroelectricitat. Les obres de construcció d'aquest embassament van acabar el 1976 i té una capacitat de 109 hm³. La font energètica que pots tocar és el propi bosc. Els boscos de la serra de la Petita són municipals i els gestiona la Mancomunitat de Municipis Berguedans per a la Biomassa, ens del que Berga en forma part. La finalitat de la Mancomunitat és l'aprofitament sostenible de la fusta i la biomassa, i la producció d'energia renovable.

PARAULA
CLAU 4:

BIOMASSA

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

5

MAPA

3

SECTOR

nord-est

No és una piscina per a encantadores, magues o fetilleres, tot i dir-se justament el gorg de les Bruixes. El salt d'aigua del torrent d'Ollera, amb els seus degotalls i el gorg que forma, és un ambient de gran interès ecològic per a falgueres, molses i altres plantes d'ambients humits i ombrívols. Però també és l'hàbitat imprescindible per a invertebrats aquàtics i amfibis que, o bé hi viuen permanentment, o bé s'hi acosten per reproduir-se i pondre els ous.

PARAULA
CLAU 5:

GORG

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

6

MAPA

3

SECTOR

nord-est

Les fonts, torrenteres, rierols i rieres recullen l'aigua del terreny i alimenten el cabal final d'un riu. L'aigua de la font d'Ollera arribarà, tard o d'hora, al riu Llobregat través del torrent d'Ollera. És una contribució més del total d'aportacions que rebrà el Llobregat en el seu davallar vers la Mediterrània.

PARAULA
CLAU 6:

GOTES

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

1

MAPA

SECTOR

4

sud-est

El pont de Pedret s'aixeca sobre quatre arcs o ulls des d'on tindràs molt bones vistes del riu Llobregat. És un pont d'estil gòtic i les seves parts més antigues es creu que es van construir el segle XIII. Des de dalt del pont també hi veuràs un grapat d'orificis misteriosos que foraden les roques de la base del pont. Sembla ser que en aquests forats s'hi clavaven les bigues de fusta de construccions avui dia desaparegudes, com un pont, una resclosa o un rec.

PARAULA
CLAU 1:

PONT

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

2

MAPA

4

SECTOR

sud-est

Les parts més antigues de l'església de Sant Quirze de Pedret són del segle IX. Amb el pas del temps l'església canvià força i una de les modificacions va ser la torre del campanar que es va aixecar al segle XIII. Aquest campanar va acabar caient, potser per un terratrèmol, i avui dia es conserva la seva base al costat del porxo actual. (Ep! si després vas a la façana oposada de la que tens davant, entendràs perquè l'església es diu 'de Pedret'...)

PARAULA
CLAU 2:

PEDRET

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

3

MAPA

SECTOR

4

sud-est

Aquest edifici és un refugi de pesca i aquesta silueta metàl·lica representa la peça més cobejada de qui pràctica la pesca continental, la truita (**Salmo trutta**). La truita és un peix que necessita per viure aigües fredes, netes i ben oxigenades. S'alimenta bàsicament d'insectes aquàtics que captura. El riu Llobregat, amunt i avall del pont de Pedret, és un vedat de pesca de truita.

PARAULA
CLAU 3:

TRUITA

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

4

MAPA

SECTOR

4

sud-est

Camines per l'antic traçat del tren de via estreta de la línia Manresa-Berga, coneguda popularment com el carrilet. Va arribar des de Manresa a la colònia Rosal el 1885 i a Guardiola de Berguedà el 1904. A banda de passatgers, el trenet transportava carbó, fusta i ciment del Berguedà, o bé cotó cap a les colònies tèxtils o teixits des d'elles. El servei es va tancar definitivament entre el 1972 i el 1973. El trànsit ferroviari del carrilet, doncs, ja forma part del passat, però les vistes del Llobregat que ens ofereix l'antic traçat de la via continuen sent espectaculars.

PARAULA
CLAU 4:

CARRILET

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

5

Els invertebrats aquàtics ens indiquen la qualitat de l'aigua. En aquest tram del Llobregat trobem, sota les pedres, els més sensibles a la contaminació. Això indica que l'aigua és ben neta. La perla, dibuixada al mapa, n'és la millor representant.

PARAULA
CLAU 5:

BIOINDICADORS

Tresor L'estació d'aforament de cal Rosal mesura quanta aigua baixa pel Llobregat, però és un obstacle als desplaçaments dels peixos. Per aquest motiu, l'any 2025, s'hi van fer obres per millorar la connectivitat i facilitar que els peixos superin l'estació d'aforament i no quedin aïllats.

**PARAULA
CLAU 6:**

CONNECTIVITAT

Tresor

7

MAPA

1

SECTOR

nord-oest

... gralla de bec vermell (***Pyrrhocorax pyrrhocorax***)! La paraula grega pyrrhocorax vol dir corb vermell. Obvi!

PARAULA
CLAU 7:

GRALLA

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

8

MAPA

1

SECTOR

nord-oest

Aquests dos cors, són el carbó. Al Berguedà la mineria del carbó s'inicia el 1851 i s'allarga fins el 2007, quan tanca la darrera mina de carbó de la comarca i de tot Catalunya. Per altra banda, el carbó vegetal també ha estat un important combustible al llarg de la història i s'obtenia amb el carboneig, que era una combustió incompleta de llenya d'alzina (**Quercus ilex**), roure (**Quercus sp.**) o faig (**Fagus sylvatica**). Aquesta alzina que tens davant pot estar ben tranquil·la, a Catalunya avui dia el carboneig, com la mineria de carbó, forma part del passat.

PARAULA
CLAU 8:

CARBÓ

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

9

MAPA

1

SECTOR

nord-oest

El passat agrícola i ramader es reviu a Berga cada setembre a la Fira de Santa Tecla, que se celebra d'ençà del segle XIV. Una de les seves protagonistes és la vaca bruna, una raça autòctona dels Pirineus catalans, de color bru, rústega i dòcil, orelles grosses i banyes blanques amb la punta negra. És la raça majoritària en producció de carn a Catalunya.

PARAULA
CLAU 9:

BRUNA

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

10

MAPA

1

SECTOR

nord-oest

Aquest exemplar de roure martinenc (*Quercus pubescens*) podria simbolitzar el passat sense alteracions humanes: el domini forestal, la Berga abans de ser Berga. Però al seu davant, uns camps ocupats antigament per les rouredes, representen la Berga agrícola del passat (i encara del present!). I just davant de tots ells, el polígon industrial i logístic que substitueix els camps que alhora substituïren els boscos. El paisatge es transforma per l'acció humana. Aconseguirem conciliar els usos necessaris del territori amb la salvaguarda dels seus valors naturals?

PARAULA
CLAU 10:

PAISATGE

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

11

MAPA

1

SECTOR

nord-oest

Les poblacions d'amfibis estan patint una reculada important a escala global. El canvi climàtic és un dels motius del seu declivi, però el més important és la pèrdua d'hàbitats. Així, protegir les zones humides és protegir els amfibis. La granota verda (***Pelophylax perezi***), la reineta (***Hyla meridionalis***), el tòtil (***Alytes obstetricans***) o el tritó verd (***Triturus marmoratus***) necessiten ambients humits on alimentar-se i completar el seu desenvolupament. Teniu davant vostre el llac de Serret, un extraordinari exemple d'aquests ambients.

PARAULA
CLAU 11:

AMFIBIS

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

12

MAPA

1

SECTOR

nord-oest

Pocs arbres tenen fulles que no siguin simètriques. Els oms en són uns d'ells. Aquest om és un exemplar d'om pedunculat (***Ulmus laevis***). Com la resta d'espècies d'oms, **U. laevis** produeix uns fruits amb una ala seca que deixa al centre la llavor. L'ala serveix perquè el vent la dispersi amb facilitat.

PARAULA
CLAU 12:

OM

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

13

MAPA

1

SECTOR

nord-oest

La robínia (***Robinia pseudoacacia***) és una espècie invasora que està envaint totes les zones atemperades del món. Va ser introduïda a Europa procedent dels Estats Units durant el segle XVII, amb finalitats ornamentals. És un arbre caducifoli, espinós i d'escorça molt esquerdada.

PARAULA
CLAU 13:

INVASORA

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

7

MAPA

SECTOR

2

sud-oest

S'ha utilitzat per fer cistells, bastons, fèrules, flautes, canyes de pescar, didals per a segar, salers, agulles, escombres, tutors dels conreus, plomes d'escriure, pinces, estris per collir figues, trampes per caçar... i un llarg etcètera d'usos i aplicacions del món rural. La canya (**Arundo donax**) conviu amb nosaltres des de fa segles. És asiàtica però s'ha escampat arreu del món i es considera una de les espècies invasores més conflictives perquè desplaça la vegetació nadiua i perquè pot taponar els ponts en cas d'aiguat, augmentant el risc d'inundacions.

PARAULA
CLAU 7:

CANYA

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

8

MAPA

2

SECTOR

sud-oest

Zones humides com la que teniu davant, la bassa de Sant Elies, tenen un gran interès ecològic per a moltes espècies animals. Són com oasis per a aus com el collverd (**Anas platyrhynchos**), la fotja (**Fulica atra**) o la polla d'aigua (**Gallinula chloropus**), que hi viuen i hi troben l'aliment. És molt important que si vols veure-les t'hi acostis en silenci i sense fer moviments bruscos, a fi de no espantar-les.

PARAULA
CLAU 8:

BASSA

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

9

MAPA

2

SECTOR

sud-oest

La fagina (**Martes foina**) és un carnívor salvatge que marca el seu territori amb els excrements, deixant-los a la part superior de les pedres perquè siguin visibles i perquè la seva ferum s'escampi bé. Potser trobaràs aquests rastres passejant per zones forestals de l'Ane-lla Verda dalt de rocs com aquest, però també a zones de poc bosc, prop de conreus i masos.

PARAULA
CLAU 9:

CARNÍVORS

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

10

MAPA

2

SECTOR

sud-oest

A cavall dels municipis de Berga, Olvan i Avià, la colònia tèxtil de cal Rosal va ser la colònia industrial més important de la comarca. La seva història començaria el 1858 quan els germans Rosal van comprar els terrenys per construir-hi la fàbrica i s'allargà fins el seu tancament l'any 1992. Cal Rosal arribà a ocupar a més de mil treballadors i treballadores que vivien majoritàriament a la colònia. Davant vostre teniu el teatre, un dels múltiples serveis de la colònia que van fer d'ella un autèntic poble independent sense ser-ho mai.

PARAULA
CLAU 10:

COLÒNIA

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

11

MAPA

SECTOR

2

sud-oest

L'arbre és la noguera (*Juglans regia*) i el pinyol que aprofitem, la nou. T'havies fixat mai en la semblança de la nou amb un cer- vell? Antigament hom creia que les plantes amb parts que recorden una part del cos humà eren un senyal diví per rebel·lar-nos la seva virtut medicinal. Era la Teoria del Signe. Per aquesta raó es creia que les nous eren apropiades per combatre les malalties cerebrals. Per cert, la part carnosa del fruit de la noguera no ens la mengem, però sí ens la bevem: quan són verdes són un ingredient essencial de la ratafia.

PARAULA
CLAU 11:

NOU

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

12

MAPA

2

SECTOR

sud-oest

El Centre de Terminologia TERMCAT recull totes aquestes denominacions per al popular pollancre (**Populus nigra**), un arbre de creixement ràpid que viu a sòls on no hi manqui l'aigua. El seu nom és tan divers com àmplia és la seva distribució arreu dels Països Catalans.

PARAULA
CLAU 12:

POLLANCRE

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

7

MAPA

4

SECTOR

sud-est

La tòfona (***Tuber melanosporum***) és un bolet fosc, amb forma de patata, que creix sota terra associat a les arrels d'alzines i salzes. És un comestible extraordinari i d'aroma intens. Precisament si és tan flairós és per atreure els senglars, que les desenterrren i acaben dispersant les seves espores quan se les mengen. Allà on es fan, s'aproven vedats per regular la recollecció de les tòfones, vedats com el que teniu davant.

PARAULA
CLAU 7:

TÒFONA

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

8

MAPA

4

SECTOR

sud-est

El blat escairat és un plat tradicional del Berguedà on l'ingredient principal són grans de blat sense pellofa (escairats). La dita del mapa ens recorda que el blat de moro ha d'estar ben acompanyat amb productes del porc. Amb la introducció del blat de moro a Catalunya, el blat va ser substituït pel blat de moro. El seu conreu es remunta al segle XVIII i té un color blanc característic que s'aconsegueix després de pelar el cereal en molins especialitzats (els escairadors). Els camps que teniu davant, però, són d'ordi o de farratge per al bestiar.

PARAULA
CLAU 8:

ESCAIRAT

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

9

MAPA

4

SECTOR

sud-est

Aquests materials formats fa 30 milions d'anys són roques sedimentàries oligocèniques com els gresos i els conglomerats. Els primers estan formats per materials sorrencs de menys de 2 mm, els segons per materials de més de 2 mm. I davant tenim un menjador? Els espais oberts com camps, herbassars o àrees arbustives són les àrees de caça d'aus rapinyaires com l'aligot (**Buteo buteo**) que les necessiten per poder localitzar les seves preses. Són el seu 'menjador'. Un territori divers, en mosaic, amb zones forestals i d'altres més esclarissades garanteixen una major diversitat d'espècies animals i vegetals (i alhora frenen els incendis forestals quan aquests es produeixen).

PARAULA
CLAU 9:

RAPINYAIRE

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Tresor

10

MAPA

4

SECTOR

sud-est

2,3 m³/s és el cabal d'aigua del riu Llobregat que desvia el Canal Industrial de Berga. El tens just damunt teu. El Canal, inaugurat el 1899, va ser proposat per l'enginyer Marcel·lí Buxadé amb l'objectiu de revitalitzar la indústria cotonera i tèxtil de Berga. La seva longitud supera els 20 km i passa pels municipis de Berga, Cercs i Guardiola de Berguedà. El traçat del canal s'adapta al terreny i té una trentena de túnels. L'èxit d'aquesta obra d'enginyeria es demostra pel fet que encara està en ús.

PARAULA
CLAU 10:

CANAL

Ajuntament
de **Berga**

Diputació
Barcelona

Els tresors de l'Anella Verda per a la descoberta dels valors històrics, naturals i paisatgístics de Berga.
 És una proposta lúdica i familiar per a la descoberta dels valors històrics, naturals i paisatgístics de Berga.
 Si voleu descobrir els Tresors que amaga l'Anella Verda, haurau de desxifrar els enigmes que planteja aquest desplegable. Amagats al llarg del recorregut i relacionats amb cada misteri, trobareu uns petits rètols amb un QR que us donaran informació de cadascun dels Tresors i també una paraula clau que haurau d'anotar. Ara només us cal seguir el mapa i la senyalització i emprendre el camí. Molta sort!

Tresor 5

PARAULA CLAU 5:

Un piscina per a encantadores, magues i fèl·les?

Tresor 6

PARAULA CLAU 6:

Gota a gota, litre a litre, tota aportació d'aigua contribueix a fer del Llobregat un dels rius més cabalosos dels Països Catalans.

Tresor 4

PARAULA CLAU 4:

Desviant-te del camí, al punt on és el quart Tresor, tens dues fonts energètiques renovables a la vista. Una és lluny i l'altra la tens tant a tocar que ja fa estona que t'envolta.

Tresor 3

Els fruits d'aquest arbust tenen una denominació d'origen protegida a Reus. Però no cal anar al Baix Camp per trobar-nos-el, també viuen al Berguedà. Prop d'un d'aquests arbustos us espera el Tresor 3.

PARAULA CLAU 3:

Tresor 2

És l'arbre més abundant al Berguedà i té un nom ben acolorit. El veus? o potser el bosc no et deixa veure els arbres? (o era a l'inrevés?)

PARAULA CLAU 2:

Tresor 1

Des d'una espitllera es veu un Tresor (el primer d'aquest sector).

PARAULA CLAU 1:

Els tresors de l'Anella Verda

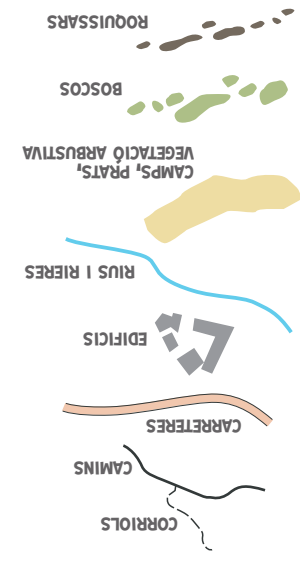
- coll de la Petita
- bosc de Berga
- Pedret
- Berga

MAPA 3

SECTOR nord-est

El sector nord-est dels Tresors de l'Anella Verda de Berga inclou el Tram del Bosc de Berga (T2) i la Radial de Pedret (R1). Trobareu els Tresors a prop de la zona indicada pels globus. Els textos de l'altra cara del mapa us donen informació complementària per trobar-los i allhora us plantegen uns enigmes que haurau de resoldre.

Atenció: del Tresor 4 al Tresor 5 el recorregut segueix un descens força pronunciat. Vigileu especialment si aneu amb canalla.

Els tresors de l'Anella Verda per a la descoberta dels valors històrics, naturals i paisatgístics de Berga.

Si voleu descobrir els Tresors que amaga l'Anella Verda, haureu de desxifrar els enigmes que planteja aquest desplegable. Armagats al llarg del recorregut i relacionats amb cada misteri, trobareu uns petits rètols amb un QR que us donaran informació de cadascun dels Tresors i també una paraula clau que haureu d'anotar.

Ara només us cal seguir el mapa i la senyalització i emprendre el camí. Molta sort!

PARAULA
CLAU 8:

PARAULA
CLAU 7:

Desvia't momentàniament del recorregut de l'Anella Verda. Un corriol et durà a un petit pla on hi ha una senyera. Des d'aquest lloc podràs veure a un costat la plana de Berga, i a l'altre, la serra de Queralt, on hi fan el niu uns ocells sociables, de vols acrobàtics i plomatge negre. Aquest instrument ocell és la...

Tresor
7

Segurament fa estona que t'has fixat en el santuari de la Pedra Alta. A quin santuari ens referim?

Tresor
6

Fixa't en l'escut municipal de Garrigàs (Alt Empordà) i la Garriga (Vallès Oriental).

GARRIGÀS LA GARRIGA

Ara ja saps prop de quin arbust s'amaga el tresor i com es diu aquest arbust.

PARAULA
CLAU 6:

PARAULA
CLAU 5:

Quan trobis el Tresor 4 veuràs un lloc on es mengen claus cada 29 de juny. Per cert, el Tresor és darrera un exemplar de Platanus x hispanica.

PARAULA
CLAU 4:

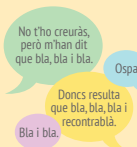
Tresor
4

En aquest esvelt edifici s'hi produïa farina utilitzant energia 100% renovable.

PARAULA
CLAU 3:

Ja no es fa servir. En el passat també va ser un important espai de socialització (i altaveu de mil tafaneries...)

Tresor
2

Aquesta era una de les set entrades de Berga ara fa 700 anys.

PARAULA
CLAU 2:

Tresor
1

PARAULA
CLAU 1:

Si fossis un bovi assedegat, aquest seria el teu lloc.

Tresor
9

Des del punt que has de trobar conflueixen tres moments històrics de l'Anella Verda de Berga.

Desvia't momentàniament de la R6! arriba't a un autèntic paradís per a qualsevol amfibi.

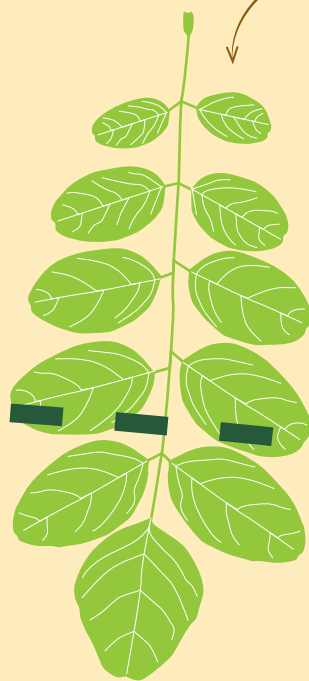
Tresor
11

Si doblegues una fulla d'aquest arbre, descobriràs que les dues meitats no coincideixen. Si és així, tens el Tresor ben a prop!

Tresor
12

Hello! I am a North American tree but I really love the landscapes of the Anella Verda de Berga. Yeah.

PARAULA
CLAU 10:

PARAULA
CLAU 9:

PARAULA
CLAU 8:

Disseny gràfic i continguts: Àpren
Imatges de Wikimedia Commons sota llicència Creative Commons: escuts de Garrigàs i la Garriga: XaviGivax / Santuari de Queralt: Pere López Brosa / grallia: Luis RD / grallia de bec vermell: Eigenes Bild / granota verda: David Pérez

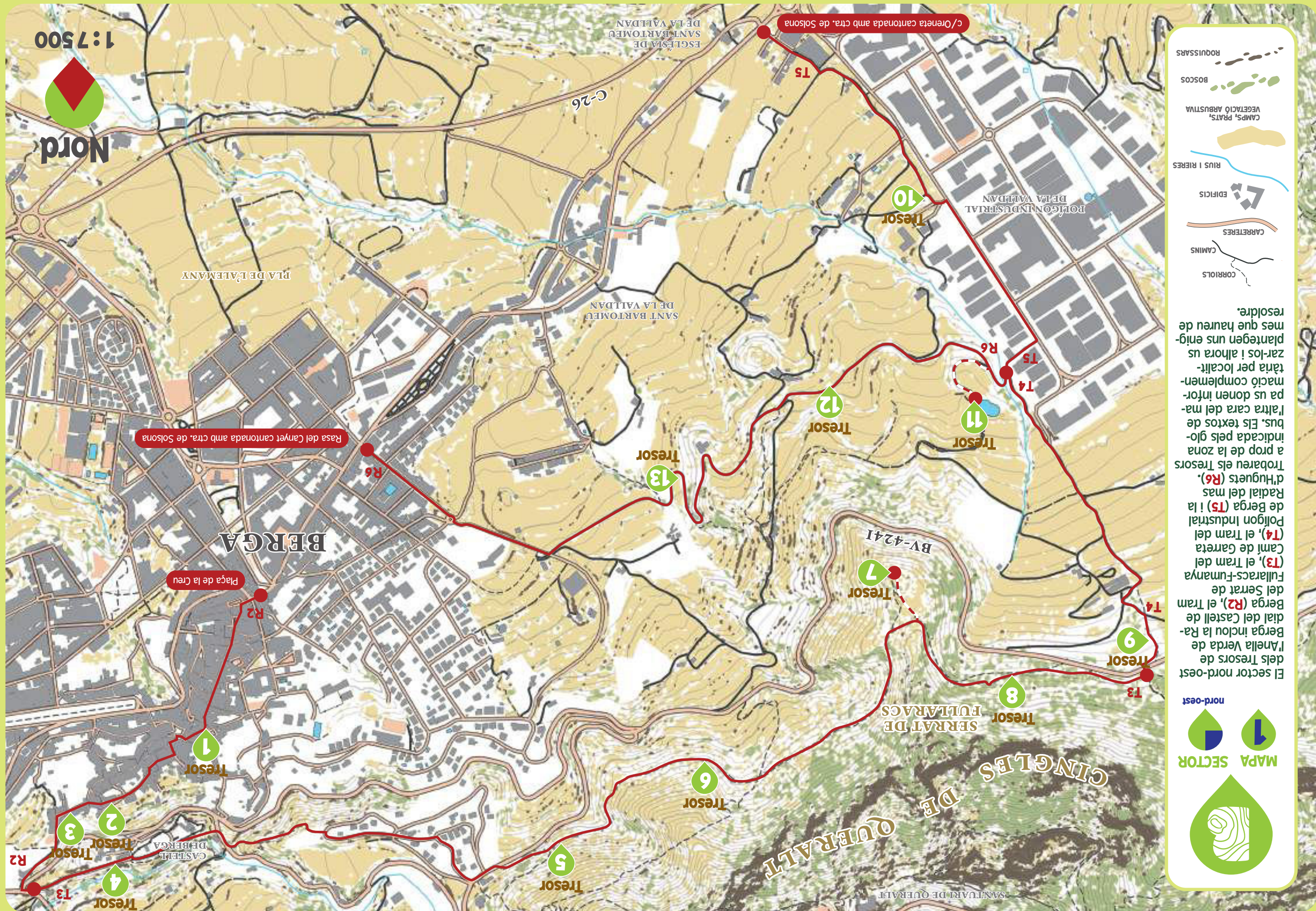
S'ha utilitzat i editat la base cartogràfica d'ús lliure mapantes.

- Berga
- Serrat de Fullaracs-Fumanya
- Camí de Garreta
- Polígon industrial de Berga
- Mas d'Huguet

Els tresors de l'Anella Verda de Berga

El sector nord-oest dels Tresors de l'Anella Verda de Berga inclou la Radial del Castell de Berga (R2), el Tram del Serrat de Fullaracs-Fumanya (T3), el Tram del Camí de Garreta (T4), el Tram del Polígon Industrial de Berga (T5) i la Radial del mas d'Huguetes (R6). Trobareu els Tresors a prop de la zona indicada pels globus. Els textos de l'altra cara del mapa us donen informació complementària per localitzar-los i alhora us plantegen uns enigmes que haureu de resoldre.

Els tresors de l'Anella Verda per a la descoberta dels valors històrics, naturals i paisatgístics de Berga.

Si voleu descobrir els Tresors que amaga l'Anella Verda, hauran de desxifrar els enigmes que planteja aquest desplegable. Amagats al llarg del recorregut i relacionats amb cada misteri, trobareu uns petits rètols amb un QR que us donaran informació de cadascun dels Tresors i també una paraula clau que hauran d'anotar.

Ara només us cal seguir el mapa i la senyalització i emprendre el camí. Molta sort!

PARAULA CLAU 8:

PARAULA CLAU 9:

PARAULA CLAU 7:

PARAULA CLAU 11:

Arribeu-vos fins un pont i veureu exem- plars de clops, pols, mudelles, coples, glops, polles, dòpuls, pibols, pigols, colpes o xops.

Tresor 12

Tresor 11

Tresor 10

Tresor 9

Tresor 8

Tresor 7

Tresor 6

Tresor 5

Tresor 4

Tresor 3

Tresor 2

Tresor 1

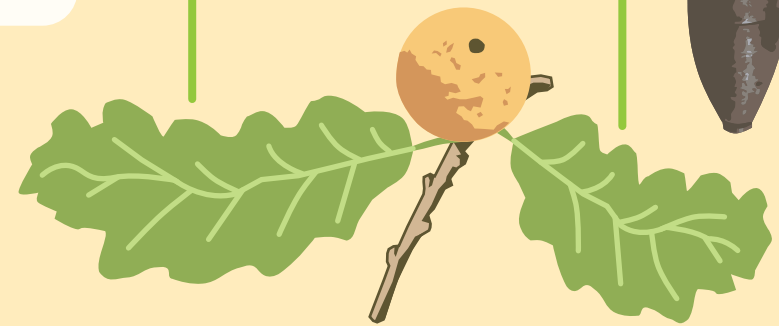
Es va portar fa centúries des del sud-est asiàtic. Té molts usos agrícoles però, ai las! és una planta invaso- ra molt con- flictiva (i molt 'canyera').

Des d'aquest indret gaudim d'un espe- rançador present de pau i recor- dem un dissortat passat de guerra.

Baixant cap a Avià des de la serra de Noet, hi ha unes antigues excavacions amb un traçat en ziga-zaga on s'hi han trobat bombes. No caldrà arribar-hi. El Tresor és a un punt amb bona visibilitat del poble d'Avià.

Seràs capaç de trobar un roure amb qui podries jugar a bales?

Des d'aquí, el 14 de gener de 1976, hauríeu vist (amb un bon telescopi) el bon joc d'Artola, Neeskens, Marcial o Sotil.

No t'hi escarrassis: per aquesta porta no hi podràs entrar mai.

Els tresors de l'Anella Verda

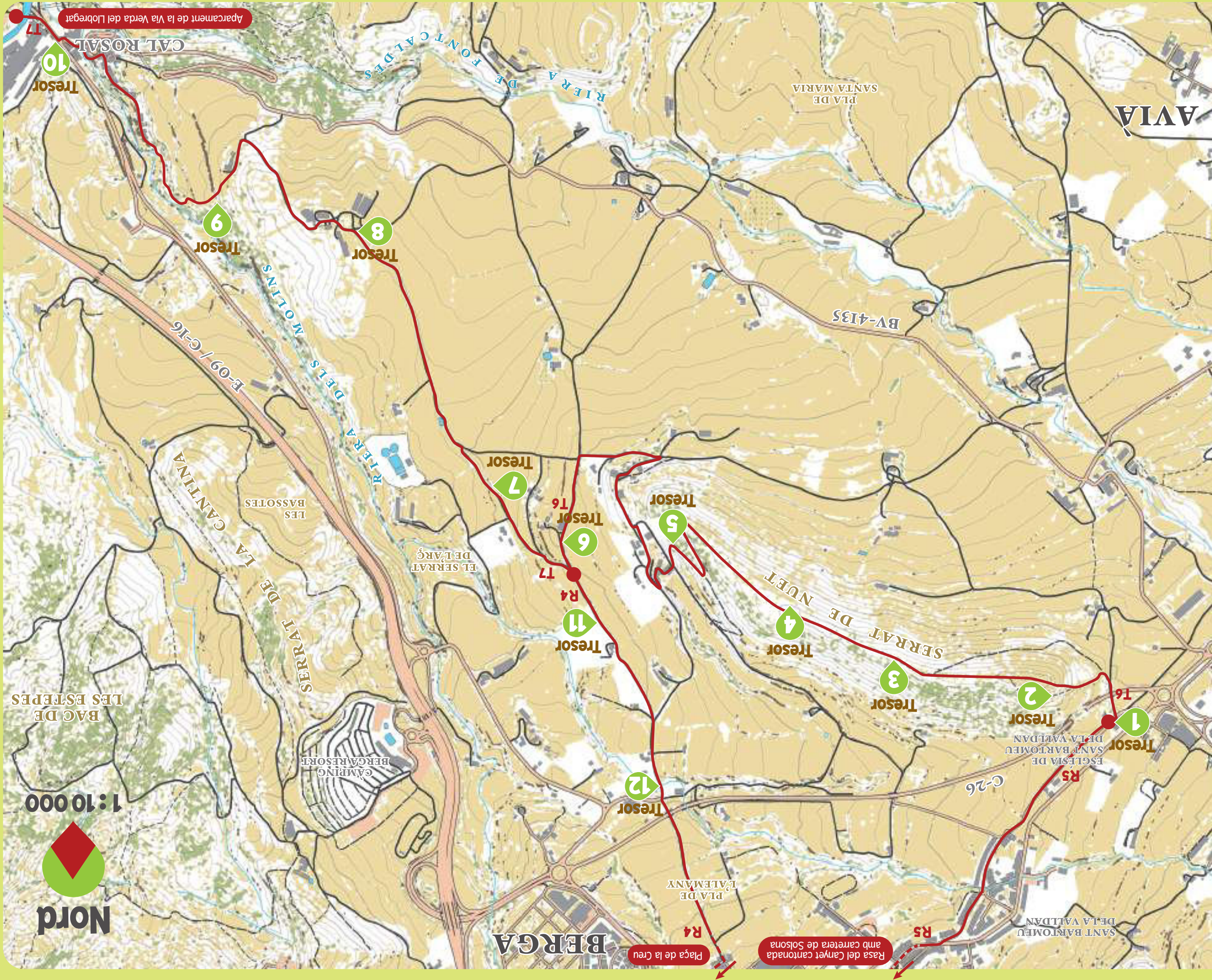

MAPA 2

SECTOR sud-oest

- » Berga
- » Camí ral de Cardona
- » Serra de Noet
- » Sant Elies
- » Camí ral de Barcelona

Disseny gràfic i continguts: Apren
Imatges de Wikimedia Commons sota llicència Creative Commons: bandera
del Canadà: George Fg Stanley / polia d'aigua: Charles J. Sharp / vèter:
Acabashi / nou: Ivar Leidus

MAPA 2

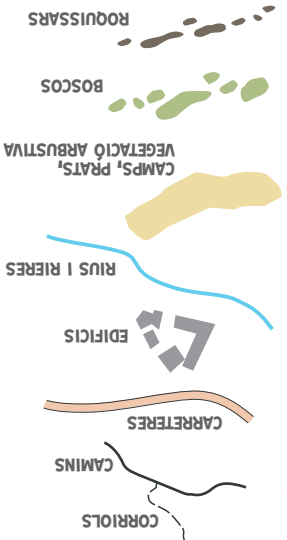
SECTOR

sud-oest

El sector sud-oest dels Tresors de l'Anella Verda de Berga inclou la Radial del Camí ral de Cardona (R5), el Tram de la Serra de Noet (T6), el Tram de Sant Elies (T7) i la Radial del Camí Ral de Barcelona (R4). Trobareu els Tresors a prop de la zona indicada pels globus. Els textos de l'altra cara del mapa us donen informació complementària per trobar-los i alhora us plantegen uns enigmes que hauren de resoldre.

Quan arribeu al Tresor 6 podeu tornar a Berga seguint R4 o bé continuar per T7 fins el veïnat de cal Rosal.

- CORRIOLS
- CAMINS
- CARRETERES
- EDIFICIS
- RIUS I RIERES
- CAMPS, PRATS, VEGETACIÓ ARBUSTIVA
- BOSCOS
- ROQUISARS

Els tresors de l'Anella Verda és una proposta lúdica i familiar per a la descoberta dels valors històrics, naturals i paisatgístics de Berga.

Si voleu descobrir els Tresors que amaga l'Anella Verda, haureu de desxifrar els enigmes que planteja aquest desplegable. Amagats al llarg del recorregut i relacionats amb cada misteri, trobareu uns petits rètols amb un QR que us donaran informació de cadascun dels Tresors i també una paraula clau que haureu d'anotar.

Ara només us cal seguir el mapa i la senyalització i emprendre el camí. Molta sort!

Tresor 7

El més preuat d'aquest alzinar és invisible.

PARAULA CLAU 7:

Tresor 8

"Un bon blat de moro escarlat ha de ser ben porquijat."

PARAULA CLAU 8:

PARAULA CLAU 9:

Tresor 9

El Tresor està fixat cap per avall a materials geològics de fa 30 milions d'anys. I davant d'ells, teniu el menjador, però... de qui?

Tresor 10

Quan en 1 segon et passin 2,3 m³ d'aigua pel damunt del teu cap tindràs a prop el Tresor.

PARAULA CLAU 10:

Tresor 6

Un mesurador del cabal i un pas perquè els peixos puguin moure's al llarg del riu.

PARAULA CLAU 6:

Tresor 5

Ves a la vora del riu. Hi coneixeràs qui pot dir-nos si l'aigua està contaminada o no.

Si m'hi trobes: genial.

PARAULA CLAU 5:

Tresor 4

Túnel i ponts d'uns ferrocarrils que ja no passaran.

PARAULA CLAU 4:

Tresor 3

100 g de truita aporten 1 mg de ferro, però 100 g d'aquesta truita batrien tots els rècords...

PARAULA CLAU 3:

Tresor 2

El Tresor t'espera sota un campanar que ja no existeix.

PARAULA CLAU 2:

Tresor 1

Quatre ulls que et permetran veure molt bé el riu Llobregat.

PARAULA CLAU 1:

Els tresors de l'Anella Verda

MAPA

- Berga
- Pont de Pedret
- Mas d'en Bosc
- Cal Rosal

SECTOR sud-est

Segle XVIII

1 : 10 000

Nord

BERGA

Plaça de la Creu

Carrer Vila Casseres cantonada amb carrer Marià Obiols

CÀMPING BERGA RESORT

Tresor 9

Tresor 10

SERRAT DE LA CANTINA

Tresor 8

Tresor 7

REC DE LA BRUGERA

BAC DE LES ESTEPES

CLÒM DE L'OM

BAGA DE CAL XERO

TORRENT DE FONT OLLERA

SERRAT DELS ROURES

GARRIGES DE TAPIES

Tresor 1

Tresor 2

Tresor 3

PONT DE PEDRET

GORJA DELS SENYORS

Tresor 4

PONT DELS PESCADORS

Tresor 5

Tresor 6

R3

T1

Església de Sant Antoni

Aparcament de la Via Verda del Llobregat

CAL ROSAL

- CORRIOLS
- CAMINS
- CARRETERES
- EDIFICIS
- RIUS I RIERES
- CAMPS, PRATS, VEGETACIÓ ARBUSTIVA
- BOSCOS
- ROQUISSARS

El sector sud-est dels Tresors de l'Anella Verda de Berga inclou la Ra-dial de Pedret (R1), la Via Verda (T1) i el Bosc (R3). Trobareu els Tresors a prop de la zona indicada dels globus. Els textos de l'altra cara del mapa us donen informació complementària per localitzar-los i aleshores plantegeu uns enigmes que han de resoldre.

MAPA SECTOR sud-est

4

4